

TEHNIČKA SPECIFIKACIJA

1. OSIGURANJE OD ODGOVORNOSTI ZA UPOTREBU TRAČNIH VOZILA

Predmet osiguranja je odgovornost za štetu koja se nanese uporabom tračnog vozila u prometu trećoj osobi zbog smrti, tjelesne ozljede, narušavanja zdravlja i uništenja, odnosno oštećenja stvari, osim štete na stvarima koje su u tračno vozilo primljene radi prijevoza.

Osigurana je odgovornost vlasnika, suvlasnika, zajedničkog vlasnika, odnosno korisnika tračnog vozila kao i vozača, ako je ovlašten upravljati tračnim vozilom.

Osiguranjem od odgovornosti tračnog vozila, obuhvaćena je i odgovornost za štetu trećim osobama koju prouzroči priključno tračno vozilo, odnosno tračno vozilo u kvaru, dok je spojeno s tračnim vozilom koje ga vuče pa i u slučaju ako tijekom vuče dođe do odvajanja vozila.

Limit pokrića po štetnom događaju i agregatno iznosi 5.000.000,00 kn.

Iz osigurateljnog pokrića **isključeni su odštetni zahtjevi:**

- vozača i ostalih osoba koje rade prilikom uporabe tračnog vozila (primjerice konduktera i drugog osoblja), te srodnika i drugih fizičkih ili pravnih osoba glede šteta zbog smrti ili tjelesne ozljede vozača i drugih osoba koje rade prilikom uporabe tračnog vozila
- vlasnika, suvlasnika, odnosno zajedničkih vlasnika te korisnika tračnog vozila i drugih osoba koje rade u svezi s uporabom tračnog vozila kojima je prouzročena šteta tračnim vozilom i to na naknadu štete na stvarima
- putnika koji je dragovoljno ušao u tračno vozilo kojim je uzrokovana šteta, a kojim je upravljao neovlašteni vozač, ako osiguratelj dokaže da je ta okolnost putniku bila poznata
- oštećenih osoba kojima je šteta nastala:
  - zbog djelovanja nuklearne energije za vrijeme prijevoza radioaktivnog materijala, zbog ratnih operacija, pobuna ili terorističkog čina
  - koji se odnose na stvari koje osiguranik ima na skrbi, a naročito, ako ih prevozi, koristi ili čuva
  - koji po posebnom obećanju ili ugovoru osiguranika ili ugovaratelja osiguranja prelaze opseg obveze koja proizlazi iz pravnih propisa o odgovornosti za prouzročenu štetu
- ako vozač tračnog vozila nije koristio vozilo u svrhu kojoj je namijenjeno
- ako vozač tračnog vozila nije imao važeću vozačku dozvolu odgovarajuće kategorije, osim ako:
  - je za vrijeme poduke iz vožnje tračnim vozilom upravljao kandidat za vozača tračnog vozila, uz poštivanje svih propisa kojim se ta poduka uređuje
  - vozaču nije produžena dozvola za upravljanje tračnim vozilom po isteku roka valjanosti, a do dana štetnog događaja nije izgubio pravo na produljenje valjanosti, pri čemu se smatra da vozač ima odgovarajuću dozvolu za upravljanje tračnim vozilom
- ako je vozaču oduzeta vozačka dozvola ili je isključen iz prometa ili ako mu je izrečena zaštitna mjera zabrane upravljanja tračnim vozilom ili mjera prestanka važenja vozačke dozvole
- ako je vozač štetu prouzročio namjerno
- ako je šteta nastala zbog toga što je vozilo bilo tehnički neispravno, a ta je okolnost vozaču odnosno osiguraniku bila ili mogla biti poznata
- ako je u vrijeme nezgode, vozač osiguranog tračnog vozila, bio pod utjecajem alkohola ili pod utjecajem opojnih droga te psihoaktivnih lijekova ili drugih psihoaktivnih tvari i to ako se analizom krvi ili drugom metodom mjerenja utvrdi da u organizmu vozača ima alkohola u krvi ili opojnih droga ili psihoaktivnih lijekova ili drugih psihoaktivnih tvari ili ako se vozač nakon

prometne nezgode odbije podvrći ispitivanju alkoholiziranosti ili testiranju na prisustvo opojnih droga, te psihoaktivnih lijekova ili drugih psihoaktivnih tvari u organizmu

- osiguranika koji ne spriječi da vozilom upravlja osoba u okolnostima iz prethodnih odredbi
- osoba koje se prevoze na mjestu koje nije predviđeno za prijevoz osoba.

Teritorijalna valjanost osiguranja: područje Republike Hrvatske.

Početak i prestanak osigurateljnog pokrića

Obveza osiguratelja iz ugovora o osiguranju, ako nije drugačije ugovoreno, počinje po isteku 24-tog sata dana koji je u ispravi o osiguranju naveden kao početak osiguranja, a prestaje po isteku 24-tog sata koji je u ispravi o osiguranju naveden kao dan isteka trajanja osiguranja. Iznimno, ukoliko je vozilo u prethodnom razdoblju imalo ugovorenu policu osiguranja, osigurateljno pokrivaće započinje sa satom i danom isteka pokrića po prethodnoj polici osiguranja.

Vraćanje premije

U slučaju uništenja vozila, rashodovanja, stavljanja izvan prometa (mirovanja) ili krađe vozila, osiguratelj je u obvezi, na zahtjev ugovaratelja osiguranja, vratiti neiskorišteni dio premije, ako se do dana podnošenja zahtjeva za povratom nije ostvario osigurani slučaj. Neiskorišteni dio premije računa se od dana dostave zahtjeva za povratom. Prilikom obračuna neiskorištenog dijela premije, primjenjuje se obračun "pro rate temporis" i prema premijskom sustavu (cjeniku) koji je vrijedio na dan ugovaranja osiguranja.

Obveze osiguratelja

U vezi sa zahtjevom za naknadu štete od strane oštećene osobe, osiguratelj je u obvezi:

- 1) ispitati odgovornost osiguranika za nastalu štetu
- 2) zajedno sa osiguranikom poduzimati radnje usmjerene na obranu od neosnovanih ili pretjeranih zahtjeva za naknadu štete
- 3) udovoljiti osnovanom odštetnom zahtjevu za naknadu štete, te davati sve izjave i poduzimati sve radnje koje smatra korisnim za udovoljavanje osnovanom odštetnom zahtjevu ili obrani od neosnovanog odnosno previsokog zahtjeva za naknadu štete
- 4) u slučaju sudskog postupka, osiguratelj je obvezan pridružiti se osiguraniku u parnici koja je protiv njega pokrenuta u svojstvu umješaka ili uz suglasnost parničnih stranaka može, a sukladno odredbama Zakona o parničnom postupku, stupiti u parnicu kao stranka umjesto osiguranika
- 5) osiguratelj nije dužan stupiti u parnicu u svojstvu umješaka ili kao stranka umjesto osiguranika ako ocijeni da nema pravnog interesa
- 6) u slučaju da osiguratelj, na ime osigurnine, isplati iznos (svotu) osiguranja prije pokretanja spora, prestaju sve njene obveze po ugovoru o osiguranju
- 7) u granicama iznosa (svote) osiguranja osiguratelj snosi troškove spora i druge opravdane troškove radi utvrđivanja osiguranikove odgovornosti
- 8) ako oštećena osoba uputi zahtjev ili tužbu za naknadu štete samo prema osiguratelju, ona je obvezna o tome izvijestiti osiguranika i pozvati ga da joj pruži sve potrebne podatke, kao i omogućiti osiguraniku poduzimanje potrebnih mjera radi zaštite njegovih interesa
- 9) ukoliko se osiguratelj odluči isplatiti osigurninu oštećenom, u potpunosti ili djelomično, dužan je o tome izvijestiti osiguranika.

Odabrani ponuditelj će Naručitelju izrađivati i dostavljati police osiguranja po nalogu za pojedina vozila sukcesivno, najranije 30 dana prije isteka prethodnih polica osiguranja, a najkasnije 10 dana prije isteka prethodnih polica osiguranja.

2. OSIGURANJE OD ODGOVORNOSTI ZA UPOTREBU MOTORNIH VOZILA (AUTOMOBILSKA ODGOVORNOST)

Predmet osiguranja je odgovornost vlasnika, odnosno korisnika vozila za štete nanesene trećim osobama, ako je pri uporabi vozila došlo do:

- 1) tjelesne ozljede, narušavanja zdravlja ili smrti neke osobe
- 2) uništenja, odnosno oštećenja stvari, osim ako je došlo do štete na stvarima koje je vlasnik odnosno korisnik vozila, kojim je prouzročena šteta, primio radi prijevoza.

Najniža osigurana svota temeljem ugovora o osiguranju od automobilske odgovornosti određuje se kako slijedi:

- 1) u slučaju štete zbog smrti, tjelesne ozljede i oštećenja zdravlja do iznosa od 46.739.000,00 kuna po štetnom događaju bez obzira na broj oštećenika
- 2) u slučaju uništenja ili oštećenja stvari do iznosa od 9.394.000,00 kuna po štetnom događaju bez obzira na broj oštećenika.

Prema Zakonu o obveznim osiguranjima u prometu (NN br. 151/05, 36/09, 75/09, 76/13, 152/14), definirana je:

Teritorijalna valjanost osiguranja	Članak 9. Stavak 2.
Isključenje iz osiguranja	Članak 23.
Naknada štete u slučaju gubitka prava iz osiguranja	Članak 24.

Osim definiranih članaka iz Zakona o obveznim osiguranjima u prometu, ovom Dokumentacijom definiramo i sljedeće:

Vraćanje premije

U slučaju odjave vozila zbog uništenja, rashodovanja, stavljanja izvan prometa (mirovanja) ili krađe vozila, osiguratelj je u obvezi, na zahtjev ugovaratelja osiguranja, vratiti neiskorišteni dio premije, ako se do dana odjave nije ostvario osigurani slučaj. Neiskorišteni dio premije računa se od dana odjave vozila, bez obzira kada je ugovaratelj ili osiguranik osiguratelju vratio policu osiguranja i dostavio zahtjev za prekid police osiguranja, ali u skladu sa zakonskim rokovima o zastari u Republici Hrvatskoj. Prilikom obračuna neiskorištenog dijela premije, primjenjuje se obračun "pro rate temporis" i prema premijskom sustavu (cjeniku) koji je vrijedio na dan ugovaranja osiguranja.

Promjena vlasnika vozila

Ako se za vrijeme trajanja osiguranja promijeni vlasnik vozila, prava i obveze iz ugovora o osiguranju od automobilske odgovornosti prenose se na novog vlasnika i traju do isteka tekućeg osigurateljnog razdoblja. Stari vlasnik je novom vlasniku dužan uručiti policu osiguranja od automobilske odgovornosti.

Obveze osiguratelja

- 1) Osiguratelj je dužan podmiriti opravdane zahtjeve i voditi brigu o zaštiti osiguranika od neutemeljenih ili pretjeranih odštetnih zahtjeva. Ako osiguratelj povrijedi ovu obvezu, dužan je osiguraniku nadoknaditi štetu.
- 2) Osiguratelj je ovlašten da u ime osiguranika daje sve izjave koje su prema njegovom mišljenju potrebne radi rješavanja odštetnih zahtjeva ili zbog zaštite od neutemeljenih ili pretjeranih zahtjeva.
- 3) Troškove obrane osiguranika u kaznenom postupku nadoknađuje osiguratelj samo u slučaju kada je izričito dao pristanak za branitelja, te se obvezao na naknadu troškova.
- 4) Troškove parničnog postupka nadoknađuje osiguratelj ako je parnicu vodio osiguranik uz suglasnost osiguratelja ili ako je bio zastupan od osobe koju je odredio osiguratelj. Ovi troškovi se nadoknađuju u punom iznosu, bez obzira na visinu svote osigurateljnog pokrića.

- 5) Osiguratelj će iznimno nadoknaditi troškove parničnog postupka i u slučaju kada nisu bili ispunjeni uvjeti iz prethodnog stavka, ukoliko se po okončanju parnice utvrdi da je odluka osiguranika bila opravdana.

Ostale odredbe

- 1) Pri sklapanju police osiguranja osiguratelj je dužan ugovaratelju osiguranja uručiti: policu osiguranja, zelenu kartu, uvjete osiguranja od AO i obrazac Europskog izvješća o nezgodi.
- 2) Ako tijekom trajanja ugovora dođe do promjena u zakonskim i podzakonskim propisima u pogledu poreznog tretmana obveznog osiguranja od automobilske odgovornosti, određivanje iznosa ukupne premije, promijeniti će se na odgovarajući način, odnosno smanjiti ili povećati za iznos porezne razlike.
- 3) Naručitelj može raskinuti pojedinačnu policu osiguranja za određeno vozilo i tražiti povrat dijela neiskorištene premije i u slučajevima:
  - zaračunavanje neugovorene cijene od strane osiguratelja prema Naručitelju.
- 4) Ukoliko je Naručitelj prodao neko vozilo ili ga na drugi način otuđio ili odjavio, te predao registracijske tablice, ima pravo prijenosa ostvarenog bonusa po tom vozilu na drugo novonabavljeno vozilo iste vrste.
- 5) Odabrani Ponuditelj će Naručitelju izrađivati i dostavljati police osiguranja po nalogu za pojedina vozila sukcesivno, najranije 30 dana prije isteka prethodnih polica osiguranja, a najkasnije 10 dana prije isteka prethodnih polica osiguranja.
- 6) Bonus (%) iskazan u Troškovniku se odnosi na bonus koji je naveden na posljednjim policama osiguranja od autoodgovornosti, dodijeljen od strane prethodnog osiguratelja. Ukoliko po polici od autoodgovornosti nije bila prijavljena šteta te se vozilo ne nalazi u bazi štetnika HUU-a, odabrani ponuditelj će dodijeliti vozilu bonus sukladno svom premijskom sustavu te sukladno tome formirati cijenu te navedeno jedino može biti razlika od premije prikazane u Troškovniku.
- 7) U slučaju nabavke novih vozila, osiguratelj će primijeniti iste uvjete kod određivanja premije osiguranja kao i za vozila koja se nalaze u Troškovniku u trenutku objave ovog postupka javne nabave
- 8) U premiju osiguranja od autoodgovornosti, ponuditelji moraju uračunati i pokriće **zaštite bonusa** što znači da u slučaju jedne prijavljene štete koja je nastala u periodu trajanja osiguranja, odabrani ponuditelj neće korigirati bonus te neće mijenjati premiju na više. Zaštita bonusa pokriva jedan odštetni zahtjev tijekom osigurateljnog razdoblja neovisno o tome radi li se o materijalnoj ili nematerijalnoj šteti.

3. KASKO OSIGURANJE CESTOVNIH VOZILA

Predmet osiguranja su sve vrste motornih, priključnih, radnih vozila, te njihovi sastavni dijelovi: alati, pribori, uređaji i oprema koju u vozilo standardno ugrađuje proizvođač vozila.

Predmet osiguranja su i stvari koje u vozilo standardno ne ugrađuje proizvođač vozila, već su naknadno ugrađene i ne smatraju se sastavnim dijelom standardnog tipa vozila i to alati, dodatna oprema, priključni uređaji, pribor, radio i TV aparati, kao i reklamni natpisi u i na vozilu.

Osiguranje uključuje i display-e na svim autobusima (osim na OS668HD), kamere videonadzora postavljene u svim autobusima (osim OS668HD), opremu za naplatu karata u svim autobusima – novonabavljene vrijednosti su navedene u Troškovniku.

Puno kasko osiguranje cestovnih vozila pokriva štetu uništenja, oštećenja ili nestanka osiguranog predmeta kao posljedice iznenadnih i o volji ugovaratelja osiguranja, osiguranika ili vozača neovisnih događaja, i to uključujući, ali ne ograničavajući se na:

- prometne nezgode kao: sudar, udar, prevrnuće, iskliznuće, survanje i sl.
- iznenadnoga toplinskog ili kemijskog djelovanja izvana

- pada ili udara kojeg predmeta
- požara, udara groma
- eksplozije, osim eksplozije nuklearne energije
- pada letjelice
- oluje
  - olujom se smatra vjetar brzine 17,2 metara u sekundi, odnosno 62km/h (8 stupnjeva po Beaufortovoj ljestvici) ili više
- grada (tuče)
- snježne lavine
- manifestacija ili demonstracija
- krađe, provalne krađe, protupravnog oduzimanja vozila u namjeri da se uporabi za vožnju, razbojničke krađe i razbojstva, ukoliko vozilo nije pronađeno od nadležne policijske uprave u roku od 15 (petnaest) dana od nestanka. Osiguranjem su obuhvaćeni i rizici prometne nezgode i pogonske štete koji su nastali nakon i/ili tijekom ostvarenja rizika krađe, provalne krađe, protupravnog oduzimanja vozila i razbojstva. Smatra se da je vozilo nestalo ako se ne pronađe u roku 15 dana, računajući od dana prijave nestanka vozila mjerodavnoj policijskoj upravi. Ako se vozilo ne pronađe do isteka od 15 dana, šteta se obračunava kao da je vozilo uništeno, bez spašenih dijelova.
- zlonamjernih postupaka ili obijesti trećih osoba
- oštećenja tapeciranih dijelova vozila nastalih pri pružanju pomoći osobama koje su ozlijeđene u prometnoj nezgodi ili na drugi način
- namjerno uzrokovane štete na osiguranoj stvari radi sprječavanja veće štete na toj stvari, drugoj stvari ili osobama
- poplave, bujice i visoke vode
  - poplavom se smatra i poplavlivanje terena zbog naglog stvaranja velike količine vodene mase koja je nastala kao posljedica proloma oblaka. Poplavom se smatra stihijno, neočekivano plavljenje zemljišta od stalnih voda (rijeka, jezera, mora i dr.).
  - bujicom se smatra stihijno, neočekivano plavljenje zemljišta vodom koja se slijeva zbog jakih atmosferskih padalina kosim zemljištima, ulicama i putovima.
  - visokim vodama smatraju se pojave neuobičajenog porasta vodostaja i podzemne vode kao posljedice visoke vode. Obveza osiguratelja za štete od visokih vode i podzemne vode kao njene posljedice počinje s porastom visoke vode iznad unaprijed utvrđenih mjesečnih kvota vodostaja ili protoka izmjerenih prema najbliže postavljenom pokazivaču vodostaja. Prosječni mjesečni vodostaj definira se kao aritmetička sredina srednjih dnevnih protoka razmatranog mjeseca te se uspoređuje sa aritmetičkom sredinom razmatranog mjeseca u posljednjih 20 godina.
- lom i oštećenje stakala, prozora i zrcala
- štete na elektroničnim instalacijama, koje su posljedica pregorijevanja električne instalacije na vozilu, uslijed čega se na instalaciji razvije požar
- štete na dijelovima vozila od strane životinja (ugriz, češanje, ogrebotina) – nisu pokrivena posljedične štete, kao ni štete nastale od životinja koje se prevoze vozilom.

Bez obzira na definiran opseg pokrića i eventualna isključenja u uvjetima osiguranja, ovim osiguranjem pokriveni su i sljedeći slučajevi:

- ako je u trenutku prometne nesreće vozač osiguranog vozila bio pod utjecajem alkohola ili narkotika
- štete nastale dok je vozilom upravljala osoba koja nije imala vozačku dozvolu, vozačku dozvolu odgovarajuće vrste ili kategorije, odnosno ako je vozaču oduzeta vozačka dozvola ili je isključen iz prometa ili ako mu je izrečena zaštitna mjera zabrane upravljanja vozilom ili mjera prestanka važenja vozačke dozvole
- ako je s vozilom ukradena prometna dozvola i/ili knjižica vozila

- rizik krađe koji može nastati zbog gubitka ključeva, prometne dozvole, knjižice vozila, kodnih kartica, master ključeva uključujući, ali ne limitirajući i događaje kada vlasnik vozila ne raspolaže rezervnim ključem
- štete od tereta prilikom utovara, prijevoza i istovara
- štete nastale kod prijevoza vozila drugim vozilom na kopnu, unutarnjim vodama i moru
- štete nastale pri transportu preko rijeka, jezera i mora, ali samo za europske zemlje i unutar europskih zemalja (isključeno je pokriće prilikom pomorskog prijevoza npr. Italija - Maroko)
- osiguratelj pokriva troškove vuče i izvlačenja, odnosno prijevoza vozila do najbliže radionice koja može obaviti privremeni ili konačni popravak i/ili do mjesta prebivališta odnosno sjedišta osiguranika ako vozilo nije u voznom stanju zbog ostvarenja osiguranog slučaja, a u slučaju totalne štete troškovi tegljenja do sjedišta osiguranika, odnosno ugovaratelja osiguranja, sve prema računu osobe koja pruža uslugu vuče, izvlačenja, odnosno prijevoza.
- troškovi ponovnog oslikavanja vozila nakon lakiranja vozila
- štete u vozilu nastale zbog kiše ili snijega neposredno nakon oštećenja vozila
- štete zbog nestanka dijelova vozila ili stvari koje su sastavni dio vozila nakon nastanka osiguranog slučaja
- štete nastale zbog iznenadnog i neočekivanog propadanja odnosno potapanja vozila koje nastane kod radova u kasetama, muljevitom, pjeskovitom, nasutom i sličnom zemljištu
- osiguranjem od svih rizika navedenih u automobilskom kasku obuhvaćeni su i naknadno ugrađena oprema i pribor, kao i naknadno postavljene naljepnice, razni natpisi i ukrasi na vozilu, ukupno do 2 % ukupne vrijednosti vozila.

Teritorijalna valjanost osiguranja: osiguranje vrijedi dok se osigurano vozilo nalazi na području Republike Hrvatske i ostalih europskih zemalja, osim azijskog dijela Turske, te dijela Rusije koji se nalazi istočno od 55. meridijana.

Premija kasko osiguranja je nepromjenjiva za cijelo vrijeme trajanja Okvirnog sporazuma, a u slučaju nabavke novih vozila, osiguratelj će primijeniti istu premijsku stopu kao i za vozila iz Troškovnika uzimajući u obzir vrstu vozila.

Franšiza kod:

- druge štete iznosi 30 % od ugovorene premije kasko osiguranja (ugovorena premija se odnosi na godišnji iznos premije, koji je prikazan u Troškovniku, sa uračunatim popustima)
- treće štete iznosi 50 % od ugovorene premije kasko osiguranja (ugovorena premija se odnosi na godišnji iznos premije, koji je prikazan u Troškovniku, sa uračunatim popustima)
- četvrte i svake sljedeće štete iznosi 100 % od ugovorene premije kasko osiguranja (ugovorena premija se odnosi na godišnji iznos premije, koji je prikazan u Troškovniku, sa uračunatim popustima).

Malus se neće obračunavati bez obzira na broj šteta u osigurateljnoj godini.

Osiguratelj se obvezuje kod oštećenja vozila prihvatiti račun popravka od ovlaštenog servisa za oštećeni predmet osiguranja u punom iznosu, bez obzira na starost predmeta osiguranja. Isključuje se mogućnost uvjetovanja osiguranika od strane osiguratelja za popravak osiguranog predmeta u neovlaštenom servisu, već odabir ovisi isključivo o poslovnoj odluci osiguranika. Interni servisi i radionice osiguranika tretirati će se jednako kao i servis ili radionice treće osobe.

Procjenitelj je obavezan izvršiti procjenu štete odmah po pozivu, a najkasnije u roku od 24 sata od poziva, ne računajući subote, nedjelje i blagdane.

Način utvrđivanje štete na vozilu utvrđuje se u slučaju:

- 1.1 Uništenja ili nestanka vozila (totalna šteta) - prema vrijednosti osiguranog vozila na dan utvrđivanja visine štete, umanjenoj za tržišnu vrijednost ostatka osiguranog vozila, a prema stanju tog vozila neposredno prije štete.

Za utvrđivanje visine štete primjenjuje se nabavna cijena novog vozila na dan utvrđivanja visine štete, umanjena za izgublenu vrijednost zbog tehničke istrošenosti (amortizacija). Amortizacija se utvrđuje na temelju starosti osiguranog vozila, prijeđenih kilometara, potražnje vozila na tržištu i općeg stanja.

Gornja granica osigurateljeve obveze ne može biti veća od nabavne vrijednosti takvog novog vozila na dan utvrđivanja vrijednosti štete.

U slučaju uništenja (totalne štete) ili nestanka vozila kasko osiguranje prestaje i to s danom uništenja ili nestanka vozila.

1.2. Oštećenje osiguranog vozila (djelomična šteta) prema visini troškova popravka. U trošak popravka računaju se i troškovi demontiranja i montiranja.

Početak i prestanak obveza

Obveza osiguratelja iz ugovora o osiguranju, ako nije drugačije ugovoreno, počinje po isteku 24-tog sata dana koji je u ispravi o osiguranju naveden kao početak osiguranja, a prestaje po isteku 24-tog sata koji je u ispravi o osiguranju naveden kao dan isteka trajanja osiguranja. Iznimno, ukoliko je vozilo u prethodnom razdoblju imalo ugovorenu policu osiguranja, osigurateljno pokrće započinje sa satom i danom isteka pokrća po prethodnoj polici osiguranja.

Promjenom prava vlasništva na osiguranom vozilu, ugovor o osiguranju prestaje 24-tog sata dana kada je novi vlasnik ili korisnik preuzeo vozilo. Ugovaratelj osiguranja ima pravo na povrat premije za neiskorišteno vrijeme trajanja osiguranja ako se u proteklom razdoblju osiguranja nije ostvario osigurani slučaj.

U slučaju raskida ugovora u osiguranju (police osiguranja) radi odjave vozila zbog uništenja koje nije nastalo osiguranim slučajem, rashodovanja ili prodaje, a pod uvjetom da se do dana odjave nije ostvario osigurani slučaj, osiguratelj je u obvezi na zahtjev ugovaratelja osiguranja vratiti neiskorišteni dio premije s pripadnim porezom. Neiskorišteni dio premije računa se od dana odjave vozila, bez obzira kada je ugovaratelj ili osiguranik osiguratelju vratio policu osiguranja i dostavio zahtjev za prekidom police osiguranja, ali u skladu sa zakonskim rokovima o zastari u Republici Hrvatskoj. Osiguratelj je u obvezi na zahtjev ugovaratelja osiguranja vratiti 100 % neiskorištenog dijela premije s pripadnim porezom. Prilikom obračuna neiskorištenog dijela premije, primjenjuje se premijski sustav koji je vrijedio na dan ugovaranja osiguranja po principu "pro rate temporis".

Nakon izdavanja polica osiguranja načelo podosiguranja neće se obračunavati s time da će se kod vrijednosti nadogradnji uzeti u obzir knjigovodstvene vrijednosti ugovaratelja/osiguranika.

4. OSIGURANJE OD ODGOVORNOSTI PREMA TREĆIM OSOBAMA I PREMA VLASTITIM DJELATNICIMA

Predmet osiguranja je građansko-pravna izvanugovorna (opća) odgovornost osiguranika za štetu zbog smrti, povrede tijela ili zdravlja, te oštećenja ili uništenja stvari treće osobe.

Osiguranje se odnosi i na odgovornost za "čisto imovinske štete", odnosno štete koje nisu nastale ni povredom tijela ili zdravlja neke osobe ni oštećenjem odnosno uništenjem stvari. Smatra se da je osigurani slučaj nastao kada je napravljen propust pri obavljanju registrirane djelatnosti, posjedovanja neke stvari i drugih izvora opasnosti kojim je prouzročena čisto imovinska šteta u širem smislu nekoj osobi.

Osiguranjem je pokrivena odgovornost osiguranika koja proizlazi iz obavljanja njegove registrirane djelatnosti, vlasništva, posjedovanja ili određenog svojstva stvari, pravnog odnosa, te odgovornost osiguranika za štetu zbog smrti, povrede tijela ili zdravlja, kao i oštećenja ili uništenja stvari vlastitih djelatnika.

Tijekom osigurateljnog razdoblja svi novozaposleni djelatnici automatski će biti u pokriću temeljem kadrovske evidencije osiguranika (Naručitelja).

Osigurani su i djelatnici zaposleni temeljem ugovora o radu na određeno i neodređeno vrijeme, kao i djelatnici na privremenom radu i osobe koje rade kod Naručitelja temeljem ugovora o djelu.

Osiguranje se odnosi i na odgovornost za štetu nastalu:

- povećanjem opasnosti ili proširenjem osiguranog izvora opasnosti do kojih je došlo u tijeku trajanja osiguranja
- iz novog izvora opasnosti koji se kod osiguranika (Naručitelja) pojavio poslije sklapanja ugovora o osiguranju uz konačni obračun premije na kraju osigurateljnog razdoblja
- upotrebom samohodnih radnih strojeva, uređaja i drugih alata (uključujući i novonabavljene)
- krađe ili nestanka stvari za osobnu uporabu osiguranikovih djelatnika uz uvjet da su stvari smještene u zaključanim prostorijama ili zaključanim ostavama, na lokacijama na kojima osiguranik obavlja svoju djelatnost i koje osigurava
- onečišćenjem tla i vode ispuštanjem štetnih materijala koje mogu dovesti do bioloških, kemijskih ili fizičkih promjena prirodnih svojstava tla i vode
- korištenjem, odnosno posjedovanjem, zakupom ili uživanjem zemljišta, zgrada i prostorija koje se isključivo koriste za potrebe osigurane djelatnosti
- korištenjem objekata društvenog standarda koji isključivo služe djelatnicima osiguranika (Naručitelja)
- upotrebom dizala (liftova) namijenjenih za prijevoz osoba i tereta
- uskladištenja materijala za loženje i pogon koji se isključivo koristi za obavljanje osigurane djelatnosti
- iz posjedovanja garaža, ukoliko se ne radi o garaži za privređivanje (iznajmljivanje uz naknadu) i vanjskih parkirališnih mjesta
- štete na vozilima (djelomične, totalne, gubitak, krađa i sl.) preuzetim na održavanje, servis, kontrole i punjenja goriva, ulja, vode i zraka, čišćenja i pranje (uključene automatske autopraonice) i sl., preuzetih radi obavljanja navedenih aktivnosti. Osigurateljna zaštita odnosi se i na štete koje su nastupile nakon obavljanja navedenih aktivnosti, a koje su nastale kao njihova posljedica, te su utvrđene prilikom preuzimanja vozila, prije nego je vozilo napustilo prostore radionice.

5. KOLEKTIVNO OSIGURANJE DJELATNIKA OD POSLJEDICA NESRETNOG SLUČAJA

Nesretnim slučajem smatra se svaki iznenadni i od volje osiguranika nezavisan događaj koji, djelujući uglavnom izvana i naglo na tijelo osiguranika, ima za posljedicu njegovu smrt, potpuni ili djelomični invaliditet, privremenu nesposobnost za rad ili narušenje zdravlja koje zahtijeva liječničku pomoć.

U smislu prethodne točke smatraju se nesretnim slučajem naročito sljedeći događaji: gaženje, sudar, udar kakvim predmetom ili o kakav predmet, udar električne struje ili groma, pad, okliznuće, pad u provaliju, ranjavanje oružjem ili raznim drugim predmetima ili eksplozivnim materijalima, ubod kakvim predmetom, udar ili ujed životinje i ubod insekata, osim ako je takvim ubodom prouzročena kakva infektivna bolest.

Kao nesretni slučaj smatra se i sljedeće:

- trovanje hranom ili kemijskim sredstvima iz neznanja osiguranika, osim u slučaju profesionalnih bolesti
- infekcija ozljede prouzročene nesretnim slučajem
- trovanje zbog udisanja plinova ili otrovnih para, osim u slučaju profesionalnih bolesti

- opekline vatrom ili električnom, vrućim predmetom, tekućinama ili parom, kiselinama, lužinama i sl.
- davljenje i utapanje
- gušenje ili ugušenje zbog zatrpavanja (zemljom, pijeskom i sl.), kao i zbog udisanja pare ili plinova, osim u slučaju profesionalnih bolesti
- istegnuće mišića, iščašenje, uganuće, prijelom kostiju, koji nastanu uslijed naglih tjelesnih pokreta ili iznenadnih naprezanja izazvanih nepredviđenim vanjskim događajima, ukoliko je to nakon ozljede utvrđeno u bolnici ili drugoj zdravstvenoj ustanovi
- djelovanje svjetlosti, sunčevih zraka, temperature ili lošeg vremena ako im je osiguranik bio izložen neposredno uslijed jednog prije toga nastalog nesretnog slučaja ili se našao u takvim nepredviđenim okolnostima koje nije mogao spriječiti ili im je bio izložen radi spašavanja ljudskog života
- djelovanje rendgenskih ili radijskih zraka, ako nastupi naglo ili iznenada, osim u slučaju profesionalne bolesti.

Ne smatraju se nesretnim slučajem:

- zarazne, profesionalne i ostale bolesti, samoubojstvo ili samoozljeđivanje, kao i posljedice psihičkih utjecaja
- trbušne kile, kile na pupku, vodene ili ostale kile, osim onih koje nastanu zbog izravnog oštećenja trbušnog zida pod neposrednim djelovanjem vanjske mehaničke sile na trbušni zid, ukoliko je nakon ozljede utvrđena traumatska kila kod koje je klinički uz kilu utvrđena ozljeda mekih dijelova trbušnog zida u tom području
- infekcije i bolesti koje nastanu zbog raznih alergija, rezanja ili kidanja žuljeva ili drugih izraslina tvrde kože
- anafilaktički šok, osim ako nastupi pri liječenju radi nastalog nesretnog slučaja
- hernija disci intervertebralis, sve vrste lumbalgija, diskopatija, sakralgija, miofascitis, kokcigodinja, ishialgija, fibrozitis, fascitis i sve patoanatomske promjene slabinsko krštačne regije označene analognim terminima
- odljepljenje mrežnice (ablatio retinae) prethodno bolesnog ili degenerativno promijenjenog oka, dok se priznaje odljepljenje mrežnice prethodno zdravog oka, ukoliko postoje znakovi izravne vanjske ozljede očne jabučice utvrđene u zdravstvenoj ustanovi
- posljedice koje nastanu zbog delirijum tremensa i djelovanja droga
- posljedice medicinskih, naročito operativnih zahvata, koji se poduzimaju u svrhu liječenja ili preventive radi sprečavanja bolesti, osim ako je do tih posljedica došlo zbog dokazane greške medicinskog osoblja (vitium artis)
- patološke promjene kostiju, na zubima i hrskavici i patološke epifizioloze
- sustavne neuromuskularne bolesti i endokrine bolesti
- zaraza virusima ili salmonelom, te zaraza zbog konzumacije ostalih patogenih bakterija.

Kombiniranim kolektivnim osiguranjem djelatnika od posljedica nesretnog slučaja (nezgode) osigurani su svi djelatnici zaposleni na određeno i neodređeno vrijeme, temeljem ugovora, kao i djelatnici na privremenom radu i osobe koje su zaposlene temeljem ugovora o djelu, bez obzira na godine života. Pokriće je pruženo tijekom 24 sata, odnosno za vrijeme posla i izvan obavljanja posla, uključujući i nesretne slučajeve nastale pri rekreativnom i amaterskom bavljenju svih sportova.

Osiguranici koji se zaposle nakon početka važenja ugovora o osiguranju u pokriću su s danom samog zaposlenja. Osiguranici koji prekinu radni odnos nakon zaključenja ugovora o osiguranju izvan su pokrića od dana prekida radnog odnosa.

Teritorijalno pokriće je Europska unija, te područje Republike Bosne i Hercegovine i Republike Srbije.

Osiguranje se ugovara bez franšize i karence.

Smrt uslijed nezgode – pokriva smrt kao posljedicu iznenadnog i od volje osiguranika neovisnog događaja koji je djelovao uglavnom izvana i naglo na tijelo osiguranika.

Trajni invaliditet uslijed nezgode - trajni invaliditet uslijed nezgode pokriva trajni gubitak ili nepopravljivo oštećenje organizma (izraženo u postotcima) kao posljedicu iznenadnog i od volje osiguranika neovisnog događaja, koji je djelovao uglavnom izvana i naglo na tijelo osiguranika.

Kada nastane nesretni slučaj u smislu ovih uvjeta osiguratelj isplaćuje iznose ugovorene u ugovoru o osiguranju i to:

- postotak od osigurane svote za slučaj invaliditeta koji odgovara postotku djelomičnog invaliditeta, ako je zbog nesretnog slučaja nastupio djelomični invaliditet osiguranika
- ako ukupan postotak invaliditeta iznosi preko 50 %, tada se na svaki dio postotka invaliditeta koji iznosi preko 50 % priznaje dvostruki iznos naknade.

Niže navedena *Tablica invaliditeta* uključuje uvjete pod kojima se nudi predmet nabave, odnosno minimalne postotke invaliditeta kao posljedice nesretnog slučaja.

Smrt uslijed bolesti - smrt uslijed bolesti pokriva svaku smrt koja nije nastala kao posljedica nezgode. Naručitelj već godinama, kontinuirano, bez prekida osigurateljnog pokrića osigurava sve svoje djelatnike od posljedica nesretnog slučaja. Osiguratelj isplaćuje za slučaj smrti uslijed bolesti 100 %-tnu isplatu od prvog dana početka osigurateljnog pokrića. Korisniku osiguranja neće se uskratiti isplata osigurnine za smrt uslijed bolesti, ako je bolest osiguranika nastala prije početka trajanja ovog ugovora.

Korisnici osiguranja za slučaj smrti uslijed nezgode i smrti uslijed bolesti su zakonski nasljednik ili nasljednici utvrđeni pravomoćnom sudskom odlukom, a za slučaj trajnog invaliditeta je sam osiguranik.

6. OBVEZNO OSIGURANJE PUTNIKA U JAVNOM PROMETU OD POSLJEDICA NESRETNOG SLUČAJA

Predmet osiguranja je obvezno osiguranje putnika u javnom prometu od posljedica nesretnog slučaja temeljem članka 17. Zakona o obveznim osiguranjima u prometu (Narodne novine br. 151/05, 36/09, 75/09, 76/13, 152/14).

Osiguranik je putnik u vozilu za javni prijevoz putnika.

Putnicima se smatraju osobe koje se radi putovanja nalaze u jednom od prijevoznih sredstava određenih za obavljanje javnog prometa, bez obzira na to jesu li već kupile voznu kartu, a također i osobe koje se nalaze u krugu kolodvora, pristaništa i zrakoplovne luke ili u neposrednoj blizini prijevoznog sredstva prije ukrcavanja, odnosno nakon iskrcavanja, koje su namjeravale putovati određenim prijevoznim sredstvom ili su njime putovale, osim osoba koje su zaposlene na prijevoznom sredstvu. Putnicima se smatraju i osobe koje imaju pravo na besplatnu vožnju.

Osigurane su osobe bez obzira na godine života, njihovo zdravstveno stanje i opću radnu sposobnost. Duševno bolesne osobe i osobe lišene poslovne sposobnosti također su osigurane pod uvjetom da imaju ovdje navedeni status putnika i da se nesretni slučaj dogodio u prijevoznom sredstvu javnog prometa ili u krugu kolodvora, pristaništa i zrakoplovne luke ili u neposrednoj blizini prijevoznog sredstva.

Osigurane svote po štetnom događaju po osobi navedene su u Troškovniku.

Umanjivanje naknade ili zbrajanje sa pokrićima po drugim policama Naručitelja nije dozvoljeno kod likvidacije šteta.

Osiguranje putnika od posljedica nesretnog slučaja ugovara se bez naznake imena osiguranika.

Nesretnim slučajem smatra se svaki iznenadni i od volje osiguranika nezavisni događaj, koji djelujući uglavnom izvana i naglo na tijelo osiguranika ima za posljedicu njegovu smrt ili invaliditet.

Ne smatraju se nesretnim slučajem u smislu ovog pokrića zarazne, profesionalne i ostale bolesti, kao niti posljedice psihičkih utjecaja na zdravlje putnika.

Obveza osiguratelja

Obveza osiguratelja iz ugovora o osiguranju, ako nije drugačije ugovoreno počinje po isteku 24-tog sata dana koji je u ispravi o osiguranju naveden kao početak osiguranja, a prestaje po isteku 24-tog sata koji je u ispravi o osiguranju naveden kao dan isteka trajanja osiguranja.

Osiguranje traje za svaku pojedinu osobu sve dok se ona smatra putnikom u smislu ovdje navedenih uvjeta i Zakona o obveznom osiguranju u javnom prometu.

Osiguratelj je u obvezi samo za one nesretne slučajeve koji su u neposrednoj uzročnoj vezi s putovanjem i prijevoznim sredstvom javnog prometa, a dogode se na području Republike Hrvatske i izvan Republike Hrvatske pod ovdje navedenim uvjetima.

Kada nastupi nesretni slučaj u smislu ovih uvjeta, osiguratelj je u obvezi isplatiti:

- 1) puni iznos osigurane svote za slučaj smrti zbog nezgode, ako je zbog nesretnog slučaja nastupila smrt putnika
- 2) puni iznos osigurane svote za slučaj trajnog invaliditeta, ako je zbog nesretnog slučaja nastupio potpuni (100 %) invaliditet putnika, odnosno postotak od iznosa osigurane svote koji odgovara postotku djelomičnog trajnog invaliditeta ako je zbog nesretnog slučaja nastupio djelomični invaliditet putnika – sukladno *Tablici invaliditeta* koja je sastavni dio ove Dokumentacije.

Obzirom da se ugovara fiksna godišnja premija osiguranja za ovu vrstu pokrića, ugovaratelj nije obavezan dati na uvid osiguratelju evidencije o prodanim voznim kartama kao niti njihov naplaćeni iznos, osim ostvarenog mjesečnog prihoda koji je naveden u Troškovniku.

Obaveza osiguratelja postoji prema svakom osiguraniku pojedinačno i u slučaju kada ugovaratelj osiguranja nije uplatio premiju u predviđenom roku, ako nesretni slučaj nastane za vrijeme trajanja osiguranja.

Isplata osigurane svote

Ako osiguranik umre prije isteka godine dana od dana nastanka nesretnog slučaja od posljedica tog nesretnog slučaja, a konačni postotak invaliditeta je bio već utvrđen, osiguratelj isplaćuje osiguranu svotu koja je ugovorena za slučaj smrti odnosno razliku između osigurane svote za slučaj smrti i iznosa koji je bio prije toga isplaćen na ime invaliditeta, ukoliko takva razlika postoji.

Ako konačni postotak invaliditeta nije bio utvrđen, a osiguranik umre zbog posljedica istog nesretnog slučaja, osiguratelj isplaćuje osiguranu svotu određenu za slučaj smrti, odnosno samo razliku između te svote eventualno već isplaćenog dijela (predujma), ali samo tada ako je osiguranik umro najkasnije u roku od 3 godine, od dana nastanka nesretnog slučaja.

Ako prije utvrđenja konačnog postotka invaliditeta u roku od 3 godine od dana nastanka nesretnog slučaja nastupi smrt osiguranika iz bilo kojeg drugog uzroka, visinu obveze osiguratelja iz osnove invaliditeta utvrđuje liječnik na temelju postojeće medicinske dokumentacije.

Korisnik osiguranja je dužan podnijeti prijavu i dokaz o svojem pravu na naknadu po ugovoru o osiguranju.

Za slučaj invaliditeta korisnik osiguranja je uvijek sam osiguranik.

Korisnik za slučaj smrti:

- osiguranikova djeca i njegov supružnik
- njegova djeca ako nema supružnika
- njegov supružnik i njegovi roditelji, ako nema djece
- njegov supružnik, ako su oba roditelja osiguranika umrla prije njegove smrti
- njegovi roditelji ili roditelj koji je na životu, ako nema supružnika
- njegov zakonski nasljednik ili nasljednici utvrđeni pravomoćnom sudskom odlukom, ako nema osoba navedenih u prethodnim točkama.

MINIMALNO TRAŽENI POSTOTCI TRAJNOG INVALIDITETA KAO POSLJEDICE NESRETNOG SLUČAJA

Tablica za određivanje postotka trajnog invaliditeta kao posljedice nesretnog slučaja (nezgode)

I. GLAVA	
1. Žarišna oštećenja mozga s klinički utvrđenom slikom dekortikacije odnosno decerebracije:	
a) hemiplegija inveteriranog tipa s afazijom i agnozijom	
b) demencija (korsakovljev sindrom)	
c) obostrani Parkinsonov sindrom s izraženim rigorom	
d) kompletna hemiplegija, paraplegija, triplegija, tetraplegija	
e) epilepsija s demencijom i psihičkom deterioracijom	
f) psihoza nakon organske ozljede mozga	100 %
2. Oštećenje mozga s klinički utvrđenom slikom:	
a) hemipareza s jako izraženim spasticitetom	
b) ekstrapiramidalna simptomatologija (nemogućnost koordinacije pokreta ili postojanje grubih nehotičnih pokreta), pseudobulbama paraliza s prisilnim plačem ili smijehom, oštećenje malog mozga s izraženim poremećajima ravnoteže boda i koordinacije pokreta	85 %
3. Pseudobulbarni sindrom	80 %
4. Posttraumatska epilepsija:	
a) s učestalim napadima i karakternim promjenama ličnosti, bolnički evidentirana nakon bolničkog liječenja s odgovarajućim ispitivanjima	do 70 %
b) s povremenim napadima usprkos urednoj medikaciji	20 %
5. Žarišna oštećenja mozga s bolnički evidentiranim posljedicama psihoorganskog sindroma s nalazom psihijatra i psihologa nakon bolničkog liječenja s odgovarajućim ispitivanjima:	
a) u blažem stupnju	30 %
b) u srednjem stupnju	45 %
c) u izraženom stupnju	60 %
6. Hemipareza ili disfazija:	
a) bez neurološki ispada	5 %
b) u lakom stupnju	30 %
c) u srednjem stupnju	40 %
d) u jakom stupnju	50 %
7. Oštećenje malog mozga s adiadhokinezom i asinergijom	40 %
8. Posttraumatska epilepsija s rijetkim napadima uz medikaciju	do 20 %
9. Postkontuzioni sindrom uz postojanje objektivnog neurološkog nalaza poslije bolnički utvrđene kontuzije mozga	do 10 %
10. Operirani intracerebralni hematomi bez neurološkog ispada	10 %
11. Stanje poslije trepanacije svoda lubanje i/ili prijeloma baze lubanje - svoda lubanje, rendgenološki verificirano bez neuroloških ispada	do 5 %
POSEBNE ODREDBE	
<i>Za kraniocerebralne ozljede koje nisu bolnički utvrđene i liječene u roku 72 sata nakon ozljede, ne priznaje se invaliditet po točkama od 1. do 11.</i>	
<i>Za posljedice potresa mozga ne određuje se invaliditet.</i>	
<i>Svi oblici epilepsije moraju biti bolnički utvrđeni uz primjenu suvremenih dijagnostičkih metoda.</i>	

<i>Kod različitih posljedica kraniocerebralnih ozljeda zbog jednog nesretnog slučaja postotci se za invaliditet ne zbrajaju, već se postotak određuje samo po točki koja je najpovoljnija za osiguranika.</i>	
<i>Trajni invaliditet za točke 1. do 11. određuje se najranije godinu dana poslije ozljede, a za traumatske epilepsije dvije godine poslije ozljede.</i>	
12. Gubitak vlasišta:	
a) trećina površine vlasišta	5 %
b) polovina površine vlasišta	15 %
c) čitavo vlasište	30 %
II. OČI	
13. Potpuni gubitak vida oba oka	100 %
14. Potpuni gubitak vida jednog oka	30 %
15. Oslabljenje vida jednog oka:	
a) za svaku desetinu smanjenja	3 %
16. U slučaju da je na drugom oku vid oslabljen za više od tri desetine, za svaku desetinu smanjenja vida ozlijeđenog oka	6 %
17. Diplopija kao trajna i ireparabilna posljedica ozljede oka:	
a) ekstemaoftalmoplegija	5 %
b) totalna oftalmoplegija	15 %
18. Gubitak očne leće:	
a) afakija jednostrana	15 %
b) afakija obostrana	30 %
19. Djelomična oštećenja mrežnice i staklastog tijela:	
a) djelomični ispad vidnog polja kao posljedica posttraumatske ablacije retine	do 5 %
b) opacitates corporis vitrei kao posljedica traumatskog krvarenja staklastom tijelom oka	5 %
20. Midrijaza kao posljedica direktnog udara oka	do 5 %
21. Nepotpuna unutarnja oftalmoplegija	do 5 %
22. Ozljeda suznog aparata i očnih kapaka:	
a) epifora	do 5 %
b) entropium, ektropium	do 5 %
c) ptoza kapka	do 5 %
23. Koncentrično suženje vidnog polja na preostalom oku:	
a) do 60 stupnjeva	do 5 %
b) do 40 stupnjeva	do 20 %
c) do 20 stupnjeva	do 40 %
d) do 5 stupnjeva	do 60 %
24. Jednostrano koncentrično suženje vidnog polja:	
a) do 50 stupnjeva	3 %
b) do 30 stupnjeva	do 10 %
c) do 5 stupnjeva	do 27 %

25. Homonimna hemianopsija	27 %
<i>POSEBNE ODREDBE</i>	
<i>Invaliditet se nakon ablacije retine određuje po točkama 14.,15., 16. ili 19. najranije mjesec dana od ozljede ili operacije.</i>	
<i>Ozljeda očne jabučice koja je uzrokovala ablaciju retine mora biti bolnički dijagnosticirana.</i>	
<i>Oštećenja oka ocjenjuju se po završenom liječenju osim po točkama 17. do 25. za koje minimalni rok iznosi godinu dana nakon ozljede.</i>	
<i>Invaliditet po točki 20. ocjenjuje se Maškeovim tablicama uz primjenu točke 15. Tablice invaliditeta.</i>	
<i>Invaliditet po točkama 23. do 25. se ne određuje ako se radi o posljedici potresa mozga ili o posljedici ozljede mekih struktura vrata.</i>	
<i>Invaliditet po točkama 23. i 24. ocjenjuje se nakon roka iz točke 3. ovih Posebnih odredbi, uz nove nalaze VP i EVP.</i>	
III. UŠI	
26. Potpuna gluhoća na oba uha s urednom kaloričkom reakcijom vestibularnog organa	40 %
27. Potpuna gluhoća na oba uha s ugaslom kaloričkom reakcijom vestibularnog organa	60 %
28. Oslabljen vestibularni organ s urednim sluhom	5 %
29. Potpuna gluhoća na jednom uhu s urednom kaloričkom reakcijom vestibularnog organa	15 %
30. Potpuna gluhoća na jednom uhu s ugaslom kaloričkom reakcijom vestibularnog organa na tom uhu	15 %
31. Obostrana naglušost s urednom kaloričkom reakcijom vestibularnog organa obostrano, ukupni gubitak sluha po Fowler- Sabine:	
a) 20 - 30 %	2 %
b) 31 - 60 %	do 10 %
c) 61 - 85 %	do 20 %
32. Obostrana naglušost s ugaslom kaloričkom reakcijom vestibularnog organa; ukupni gubitak sluha po Fowler-Sabine:	
a) 20 - 30 %	10 %
b) 31 - 60 %	do 20 %
c) 61 - 85 %	do 30 %
33. Jednostrana teška naglušost s urednom kaloričkom reakcijom vestibularnog organa, gubitak sluha na razini 90 - 95 decibela	10 %
34. Jednostrana teška naglušost s ugaslom kaloričkom reakcijom vestibularnog organa, gubitak sluha na razini 90 - 95 decibela	12,5 %
35. Ozljeda ušne školjke:	
a) djelomičan gubitak ili djelomično unakaženje	2 %
b) potpuni gubitak ili potpuno unakaženje	10 %
<i>POSEBNE ODREDBE</i>	
<i>Za sve slučajeve iz ove Glave određuje se invaliditet poslije završenog liječenja, ali ne ranije od 6 mjeseci nakon ozljede, osim točke 35. koja se ocjenjuje po završenom liječenju.</i>	
<i>Ako je kod osiguranika utvrđeno oštećenje sluha po tipu akustične traume zbog profesionalne izloženosti buci, gubitak sluha nastao zbog traume po Fowler-Sabine umanjuje se za pola.</i>	
<i>Invaliditet po točkama 26. do 34. se ne određuje ako se radi o posljedici potresa mozga ili posljedici ozljede mekih struktura vrata.</i>	

IV. LICE	
36. Ožiljno deformirajuća oštećenja lica praćena funkcionalnim smetnjama i/ili posttraumatski deformiteti kostiju lica:	
a) u lakom stupnju	2 %
b) u srednjem stupnju	5 %
c) u jakom stupnju	do 15 %
<i>POSEBNE ODREDBE</i>	
<i>Za kozmetičke i estetske ožiljke na licu ne određuje se invaliditet.</i>	
37. Ograničeno zagriz (razmak gornjih i donjih zubi):	
a) do 4 cm	3 %
b) do 3 cm	10 %
c) do 1,5 cm	20 %
38. Defekti na čeljusnim kostima, na jeziku ili nepcu s funkcionalnim smetnjama:	
a) u lakom stupnju	5 %
b) u srednjem stupnju	15 %
c) u jakom stupnju	27 %
d) odstranjenje donje čeljusti	35 %
39. Gubitak stalnih zubi:	
a) do 16 za svaki zub	0,5 %
b) za 17 i više, za svaki zub	1 %
40. Pareza facijalnog živca poslije prijeloma sljepoočne kosti ili ozljede odgovarajuće parotidne regije:	
a) u lakom stupnju	5 %
b) u srednjem stupnju	10 %
c) u jakom stupnju s kontrakturom i tikom mimičke muskulature	20 %
d) paraliza facijalnog živca	30 %
<i>POSEBNE ODREDBE</i>	
<i>Invaliditet po točki 40. određuje se poslije završenog liječenja.</i>	
V. NOS	
41. Djelomičan gubitak nosa	10 %
42. Gubitak čitavog nosa	30 %
43. Anosmia kao posljedica verificiranog prijeloma gornjeg unutarnjeg dijela nosnih kostiju	5 %
44. Otežano disanje nakon prijeloma nosnog septuma koji je utvrđen klinički i rendgenološki neposredno nakon ozljede, deformacija piramide nosa nakon prijeloma nosnih kostiju s pomakom	3 %
<i>POSEBNE ODREDBE</i>	
<i>Kod različitih posljedica ozljeda nosa zbog jednog nesretnog slučaja postotci se za invaliditet ne zbrajaju, već se invaliditet određuje samo po točki najpovoljnijoj za osiguranika.</i>	
VI. DUŠNIK I JEDNJAK	
45. Ozljede dušnika:	

a) stanje nakon traheotomije zbog vitalnih indikacija nakon ozljede	5 %
b) stenoza dušnika poslije ozljede grkljana i početnog dijela dušnika	10 %
46. Stenoza dušnika radi koje se mora trajno nositi kanila	60 %
47. Trajna organska promuklost nakon ozljede:	
a) slabijeg intenziteta	5 %
b) jačeg intenziteta	10 %
48. Suženje jednjaka rendgenološki verificirano:	
a) u lakom stupnju	5 %
b) u srednjem stupnju	10 %
c) u jakom stupnju	30 %
49. Potpuno suženje jednjaka s trajnom gastrostomom	80 %
VII. PRSNI KOŠ	
50. Ozljede rebara:	
a) prijelom dva rebra ako je zacijeljen s pomakom ili prijelom prsne kosti zacijeljen s pomakom bez smanjenja plućne ventilacije restriktivnog tipa rendgenološki verificirano	3 %
b) prijelom tri ili više rebara zacijeljen s pomakom bez smanjenja plućne ventilacije restriktivnog tipa	5 %
51. Stanje nakon torakotomije	5 %
52. Oštećenje plućne funkcije restriktivnog tipa zbog prijeloma rebara, penetrantnih ozljeda prsnog koša, posttraumatskih adhezija, hematotoraksa i pneumotoraksa:	
a) vitalni kapacitet umanjen za 20 – 30 %	10 %
b) vitalni kapacitet umanjen za 31 – 50 %	30 %
c) vitalni kapacitet umanjen za 51 % i više	50 %
53. Fistula nakon empijema	10 %
54. Kronični plućni apsces	15 %
POSEBNE ODREDBE	
<i>Kapacitet pluća određuje se ponovljenom spirometrijom, a po potrebi i detaljnom pulmološkom obradom i ergometrijom.</i>	
<i>Ako su stanja iz točaka 50., 51., 53. i 54. praćena poremećajem plućne funkcije restriktivnog tipa, onda se invaliditet ne ocjenjuje po navedenim točkama, već po točki 52.</i>	
<i>Po točkama 52., 53. i 54. invaliditet se ocjenjuje nakon završenog liječenja, ali ne ranije od jedne godine od dana ozljede.</i>	
<i>Za prijelom jednog rebra ne određuje se invaliditet.</i>	
<i>Ako je spirometrijskom pretragom registriran miješani poremećaj plućne funkcije (opstruktivni i restriktivni), invaliditet se umanjuje razmjerno ispadu funkcije zbog bolesti.</i>	
55. Gubitak jedne dojke:	
a) do 50 godina života	10 %
b) preko 50 godina života	5 %
c) teško oštećenje dojke do 50 godina života	5 %
56. Gubitak obje dojke:	
a) do 50 godina života	30 %
b) preko 50 godina života	15 %

c) teško oštećenje obje dojke do 50 godina života	10 %
57. Posljedice penetrantnih ozljeda srca i velikih krvnih žila prsnog koša:	
a) srce s normalnim elektrokardiogramom i ultrazvukom	do 30 %
b) srce s promijenjenim elektrokardiogramom i ultrazvukom, prema težini promjene	do 60 %
c) oštećenje velikih krvnih žila	do 10 %
d) aneurizma aorte s implantatom	40 %
VIII. KOŽA	
58. Dublji ožiljci na tijelu nakon opekotina ili ozljeda bez smetnje motiliteta, a zahvaćaju:	
a) od 10 - 20 površine tijela	do 5 %
b) preko 20 % površine tijela	15 %
59. Duboki ožiljci na tijelu nakon opekotina ili ozljeda, a zahvaćaju:	
a) do 10 % površine tijela	do 5 %
b) do 20 % površine tijela	do 15 %
c) preko 20 % površine tijela	30 %
POSEBNE ODREDBE	
<i>Za dublje ožiljke koji zahvaćaju do 10 % površine tijela ne određuje se invaliditet.</i>	
<i>Slučajevi iz točaka 58. i 59. izračunavaju se primjenom pravila devetke (shema se nalazi na kraju Tablice).</i>	
<i>Dublji ožiljak nastaje nakon interdermaine opekotine - opekotine II stupnja i/ili ozljede s većim defektom kože.</i>	
<i>Duboki ožiljak nastaje nakon opekotine III. ili IV. stupnja i/ili velike ozljede kožnog pokrivača.</i>	
<i>Za posljedice epidermalne opekotine I stupnja invaliditet se ne određuje.</i>	
<i>Funkcionalne smetnje (motilitet) izazvane opekotinama ili ozljedama iz točke 59. ocjenjuju se prema odgovarajućim točkama Tablice invaliditeta.</i>	
IX. TRBUŠNI ORGANI	
60. Traumatska hernija verificirana u bolnici neposredno poslije ozljede, ako je istovremeno bila pored hernije verificirana ozljeda mekih dijelova trbušnog zida u tom području	5 %
61. Ozljeda ošita:	
a) stanje nakon prsnuća ošita verificiranog u bolnici neposredno nakon ozljede i kirurški zbrinuto	10 %
b) dijafragmalna hernija - recidiv nakon kirurški zbrinute dijafragmalne traumatske hernije	20 %
62. Ožiljak od eksplorativne laparotomije	5 %
63. Ozljeda crijeva ili želuca s resekcijom	do 20 %
64. Ozljeda jetre s resekcijom	do 25 %
65. Gubitak slezene (splenektomija):	
a) do 20 godina starosti	20 %
b) preko 20 godina starosti	10 %
66. Ozljeda gušterače prema funkcionalnom oštećenju	do 15 %
67. Anus praeternaturalis - trajni	50 %
68. Sterkoralna fistula	30 %
69. Incontinentio alvi trajna:	
a) djelomična	do 20 %

b) potpuna	50 %
X. MOKRAĆNI ORGANI	
70. Gubitak jednog bubrega uz normalnu funkciju drugog	30 %
71. Gubitak jednog bubrega uz oštećenje funkcije drugog:	
a) u lakom stupnju do 30 % oštećenja funkcije	do 40 %
b) u srednjem stupnju do 50 % oštećenja funkcije	do 55 %
c) u jakom stupnju preko 50 % oštećenja funkcije	do 80 %
72. Funkcionalna oštećenja jednog bubrega:	
a) u lakom stupnju do 30 % oštećenja funkcije	do 10 %
b) u srednjem stupnju do 50 % oštećenja funkcije	do 15 %
c) u jakom stupnju preko 50 % oštećenja funkcije	20 %
73. Funkcionalna oštećenja oba bubrega:	
a) u lakom stupnju do 30 % oštećenja funkcije	do 30 %
b) u srednjem stupnju do 50 % oštećenja funkcije	do 40 %
c) u jakom stupnju preko 50 % oštećenja funkcije	60 %
74. Poremećaj ispuštanja mokraće zbog ozljede uretre graduirane po Charriereu:	
a) u lakom stupnju ispod 18 CH	do 10 %
b) u srednjem stupnju ispod 14 CH	do 20 %
c) u jakom stupnju ispod 6 CH	35 %
75. Ozljeda mokraćnog mjehura sa smanjenim kapacitetom: za svaku 1/3 smanjenog kapaciteta	10 %
76. Potpuna inkontinencija urina:	
a) kod muškaraca	40 %
b) kod žena	50%
77. Urinarna fistula:	
a) uretralna	20 %
b) perinealna i vaginalna	30 %
XI. GENITALNI ORGANI	
78. Gubitak jednog testisa do 60. godina života	15 %
79. Gubitak jednog testisa preko 60. godina života	5 %
80. Gubitak oba testisa do 60. godina života	50 %
81. Gubitak oba testisa preko 60. godina života	25 %
82. Gubitak penisa do 60. godina života	50 %
83. Gubitak penisa preko 60. godina života	30 %
84. Deformacija penisa s onemogućenom kohabitacijom do 60. godine života	50 %
85. Deformacija penisa s onemogućenom kohabitacijom preko 60. godine života	30 %
86. Gubitak maternice i jajnika do 55. godine života:	
a) gubitak maternice	30 %
b) gubitak jednog jajnika	10 %
c) gubitak oba jajnika	30 %

87. Gubitak maternice i jajnika preko 55. godine života:	
a) gubitak maternice	10 %
b) gubitak svakog jajnika	5 %
88. Oštećenja vulve i vagine koja onemogućavaju kohabitaciju do 60. godine života	50 %
89. Oštećenja vulve i vagine koja onemogućavaju kohabitaciju preko 60. godine života	15 %
XII. KRALJEŽNICA	
90. Ozljeda kralježnice s trajnim potpunim oštećenjem hrptene moždine ili perifernih živaca (tetraplegija, triplegija, paraplegija) s gubitkom kontrole defekacije i uriniranja	100 %
91. Ozljeda kralježnice s potpunom paralizom donjih ekstremiteta bez smetnje defekacije i uriniranja	80 %
92. Ozljeda kralježnice s trajnim djelomičnim oštećenjem hrptene moždine ili perifernih živaca (tetrapareza, tripareza) bez gubitka kontrole defekacije i uriniranja, verificirana EMG-om, nakon završenog liječenja	50 %
93. Ozljeda kralježnice s parezom donjih ekstremiteta, verificirana EMG-om nakon završenog liječenja	40 %
<i>POSEBNE ODREDBE</i>	
<i>Oštećenja koja spadaju pod točke 90. i 91. ocjenjuju se po utvrđivanju ireparabilnih neuroloških lezija, a točke 92. i 93. ocjenjuju se po završenom liječenju, ali ne ranije od 2 godine od dana ozljede.</i>	
94. Posljedice prijeloma najmanje dva kralješka uz promjenu krivulje kralježnice (kifoza, skolioza):	
a) u lakom stupnju	do 10 %
b) u srednjem stupnju	do 20 %
c) u jakom stupnju	40 %
95. Umanjena pokretljivost vratne kralježnice, nakon rendgenološki dokazanog prijeloma:	
a) retrofleksija od 6 do 12 cm	do 5 %
b) retrofleksija do 6 cm	10 %
96. Umanjena pokretljivost kralježnice poslije rendgenološki dokazane ozljede koštanog dijela grudno segmenta	5 %
97. Umanjena pokretljivost kralježnice poslije rendgenološki dokazane ozljede koštanog dijela slabinskog segmenta:	
a) u lakom stupnju	do 10 %
b) u srednjem stupnju	do 20 %
c) u jakom stupnju	35 %
98. Serijski prijelom spinalnih nastavaka tri ili više kralješaka	3 %
99. Serijski prijelom poprečnih nastavaka tri ili više kralješaka	do 5 %
<i>POSEBNE ODREDBE</i>	
<i>Invaliditet zbog umanjene pokretljivosti vratne kralježnice nakon ozljede mekih struktura vrata se ne određuje.</i>	
<i>Za retrofleksiju vratne kralježnice koja je iznad 12 cm invaliditet se ne određuje.</i>	
<i>Po točkama 94., 95., 96. i 97. invaliditet se ocjenjuje 6 mjeseci nakon završenog cjelokupnog liječenja i rehabilitacije.</i>	
<i>Invaliditet zbog instabiliteta kod ozljede kralježnice, bez prijeloma i neuroloških ispada se ne određuje.</i>	

<i>Hernija disci intervertebralis, sve vrste lumbalgija, diskopatija, spondiloza, spondilolisteza, spondiloliza, sakralgija, miofascitisa, kokcigodinija, ishialgija, fibrozitisa, fascitisa i sve patoanatomske promjene slabinskokrstačne regije označene analognim terminima, nisu obuhvaćene osiguranjem.</i>	
XIII. ZDJELICA	
100. Višestruki prijelom zdjelice uz težu deformaciju ili denivelaciju akroilijakalnih zglobova ili simfize	30 %
101. Simfizeoliza s horizontalnim i/ili vertikalnim pomakom:	
a) veličine 1 cm	10 %
b) veličine 2 cm	15 %
c) veličine preko 2 cm	25 %
102. Prijelom jedne crijevne kosti saniran uz pomak	5 %
103. Prijelom obje crijevne kosti saniran uz pomak	10 %
104. Prijelom stidne ili sjedne kosti saniran uz pomak	5 %
105. Prijelom dvije kosti: stidne, sjedne, ili stidne i sjedne uz pomak	10 %
106. Prijelom krstačne kosti, saniran uz pomak	5 %
107. Operativno odstranjena trtična kost	5 %
POSEBNE ODREDBE	
<i>Za prijelom kostiju zdjelice koje su zarasle bez pomaka i bez objektivnih funkcionalnih smetnji ne određuje se invaliditet.</i>	
<i>Za prijelom trtične kosti ne određuje se invaliditet.</i>	
XIV. RUKE	
108. Gubitak obje ruke ili šake	100 %
109. Gubitak ruke u ramenu (eksartikulacija)	70 %
110. Gubitak ruke u području nadlaktice	65 %
111. Gubitak ruke ispod lakta s očuvanom funkcijom lakta	60 %
112. Gubitak šake	55 %
113. Gubitak svih prstiju:	
a) na obje šake	90 %
b) na jednoj šaci	45 %
114. Gubitak palca	20 %
115. Gubitak kažiprsta	12 %
116. Gubitak:	
a) srednjeg prsta	7 %
b) domalog ili malog, za svaki prst	3 %
117. Gubitak metakarpalne kosti palca	6 %
118. Gubitak metakarpalne kosti kažiprsta	4 %
119. Gubitak metakarpalne kosti srednjeg, domalog i malog prsta, za svaku kost	2 %
POSEBNE ODREDBE	

<i>Za gubitak jednog članka palca određuje se polovina, a za gubitak jednog članka ostalih prstiju određuje se trećina postotka određenog za gubitak tog prsta.</i>	
<i>Djelomični gubitak koštanog dijela članka, određuje se kao potpuni gubitak članka tog prsta.</i>	
120. Potpuna ukočenost ramenog zgloba:	
a) u funkcionalno nepovoljnom položaju (abdukcija od 20 do 40 stupnjeva)	35 %
b) u funkcionalno povoljnom položaju (abdukcija do 20 stupnjeva)	25 %
121. Rendgenološki dokazani prijelomi u području ramena zarasli s pomakom ili intraartikulami prijelomi uz urednu funkciju ramenog zgloba	5 %
122. Umanjena pokretljivost ruke u ramenom zglobu nakon rendgenološki dokazanog prijeloma, komparirano sa zdravom:	
a) umanjeno do 1/3 pokreta zgloba	do 5 %
b) umanjeno do 2/3 pokreta zgloba	do 10 %
c) umanjeno preko 2/3 pokreta zgloba	15 %
POSEBNE ODREDBE	
<i>Po točkama 120., 121. i 122. invaliditet se ocjenjuje 6 mjeseci nakon završenog cjelokupnog liječenja i rehabilitacije.</i>	
123. Posttraumatsko iščašenje ramenog zgloba	5 %
124. Labavost ramenog zgloba s koštanim defektom zglobnih tijela	do 30 %
125. Nepravilno zarastao prijelom ključne kosti	do 5 %
126. Endoproteza ramenog zgloba	30 %
127. Pseudoartroza nadlaktične kosti	30 %
128. Kronični osteomielitis kostiju ruke s fistulom	10 %
129. Paraliza živca akcesoriusa	15 %
130. Paraliza brahijalnog pleksusa	60 %
131. Djelomična paraliza brahijalnog pleksusa (ERE - gornji dio ili KLUMPKE - donji dio)	35 %
132. Paraliza aksilarnog živca	15 %
133. Paraliza radijalnog živca	30 %
134. Paraliza živca medianusa	35 %
135. Paraliza živca ulnarisa	30 %
136. Paraliza dva živca jedne ruke	50 %
137. Paraliza tri živca jedne ruke	60 %
POSEBNE ODREDBE	
<i>Za iščašenje akromioklavikularnog zgloba ili sternoklavikularnog zgloba ne određuje se invaliditet.</i>	
<i>Za parezu živca određuje se maksimalno do 2/3 invaliditeta određenog za paralizu tog živca.</i>	
<i>Za slučajeve od točke 129. do 137. ocjenjuje se invaliditet nakon završenog liječenja i rehabilitacije, ali ne prije dvije godine poslije ozljede, uz obveznu verifikaciju živca EMG nalazom, učinjenim nakon završenog liječenja.</i>	
138. Potpuna ukočenost zgloba lakta, nakon rendgenološki dokazanog prijeloma:	
a) u funkcionalno nepovoljnom položaju	25 %

b) u funkcionalno povoljnem položaju od 100 do 140 stupnjeva	do 15 %
139. Rendgenološki dokazani prijelomi u području lakta zarasli s pomakom ili intraartikularni prijelomi uz urednu funkciju laktnog zgloba	do 5 %
140. Umanjena pokretljivost zgloba lakta nakon rendgenološki dokazanog prijeloma, komparirana sa zdravim:	
a) umanjeno do 1/3 pokreta zgloba	do 4 %
b) umanjeno do 2/3 pokreta zgloba	do 8 %
c) umanjeno preko 2/3 pokreta zgloba	12 %
141. Rasklimani zglob lakta - oscilacija pokreta u poprečnom smjeru:	
a) oscilacija do 20 stupnjeva	do 10 %
b) oscilacija preko 20 stupnjeva	do 20 %
<i>POSEBNE ODREDBE</i>	
<i>Po točkama 138. do 141. invaliditet se ocjenjuje 6 mjeseci nakon završenog cjelokupnog liječenja i rehabilitacije.</i>	
142. Endoproteza lakta	25 %
143. Pseudoartroza obje kosti podlaktice	20 %
144. Pseudoartroza radiusa	10 %
145. Pseudoartroza ulne	10 %
146. Potpuna ukočenost podlaktice u supinaciji nakon rendgenološki dokazanog prijeloma	25 %
147. Potpuna ukočenost podlaktice u srednjem položaju nakon rendgenološki dokazanog prijeloma	15 %
148. Potpuna ukočenost podlaktice u pronaciji nakon rendgenološki dokazanog prijeloma	20 %
149. Umanjena rotacija podlaktice (pro-supinacija) nakon rendgenološki dokazanog prijeloma, komparirana sa zdravom:	
a) umanjeno do 1/3 pokreta zgloba	2 %
b) umanjeno do 2/3 pokreta zgloba	5 %
c) umanjeno preko 2/3 pokreta zgloba	do 10 %
150. Potpuna ukočenost ručnog zgloba nakon rendgenološki dokazanog prijeloma:	
a) u položaju ekstenzije	15 %
b) u osovini podlaktice	20 %
c) u položaju fleksije	30 %
151. Umanjena pokretljivost ručnog zgloba nakon rendgenološki dokazanog prijeloma, komparirana sa zdravim:	
a) umanjeno do 1/3 pokreta zgloba	do 4 %
b) umanjeno do 2/3 pokreta zgloba	do 8 %
c) umanjeno preko 2/3 pokreta zgloba	12 %
152. Rendgenološki dokazani prijelomi u području ručnog zgloba zarasli s pomakom ili intraartikularni prijelomi uz urednu pokretljivost ručnog zgloba	3 %
153. Endoproteza navikularne (čunjaste) kosti i/ili os lunatum (mjesečaste kosti)	20 %
<i>POSEBNE ODREDBE</i>	
<i>1. Pseudoartroza čunjaste i/ili mjesečaste kosti ocjenjuje se prema točki 151.</i>	
<i>2. Po točkama 143. do 152. invaliditet se ocjenjuje 6 mjeseci nakon završenog cjelokupnog liječenja i rehabilitacije</i>	

154. Potpuna ukočenost svih prstiju jedne ruke	40 %
155. Potpuna ukočenost čitavog palca	12 %
156. Potpuna ukočenost čitavog kažiprsta	9 %
157. Potpuna ukočenost čitavog srednjeg prsta	5 %
158. Potpuna ukočenost domalog ili malog prsta, za svaki	2 %
POSEBNE ODREDBE	
<i>Za potpunu ukočenost jednog zgloba palca određuje se polovina, a za potpunu ukočenost jednog zgloba ostalih prstiju određuje se trećina postotka određenog za ukočenost tog prsta.</i>	
<i>Zbroj postotaka za ukočenost pojedinih zglobova jednog prsta ne može biti veći od postotka određenog za potpunu ukočenost tog prsta.</i>	
159. Umanjena pokretljivost palca poslije uredno zaraslog prijeloma baze i metakarpalne kosti (Bennett)	2 %
160. Umanjena pokretljivost palca poslije nepravilno zaraslog Bennettovog prijeloma palca	do 5 %
161. Nepravilno zarastao prijelom metakarpalnih kostiju:	
a) I metakarpalne kosti	3 %
b) II, III, IV i V za svaku kost	1 %
162. Umanjena pokretljivost distalnog ili bazalnog zgloba palca:	
a) u lakom stupnju	2 %
b) u jakom stupnju	4 %
163. Umanjena pokretljivost pojedinih zglobova kažiprsta:	
a) u lakom stupnju, za svaki zglob	1,5 %
b) u jakom stupnju, za svaki zglob	2,5 %
164. Umanjena pokretljivost pojedinih zglobova srednjeg prsta u jakom stupnju, za svaki zglob	2 %
165. Umanjena pokretljivost pojedinih zglobova domalog ili malog prsta u jakom stupnju, za svaki zglob	0,5 %
POSEBNE ODREDBE	
<i>Ukupan invaliditet za ozljede prstiju ne može iznositi više od invaliditeta za gubitak šake, a ukupan invaliditet po točkama 164. i 165. ne može iznositi više od invaliditeta za potpunu ukočenost istog prsta.</i>	
<i>Pod lakim stupnjem podrazumijeva se pokretljivost umanjena za polovinu normalne pokretljivost, a pod jakim stupnjem podrazumijeva se pokretljivost umanjena preko polovine normalne pokretljivosti zgloba.</i>	
<i>Invaliditet zbog umanjene pokretljivosti pojedinih zglobova srednjeg, domalog i malog prsta u lakom stupnju se ne određuje.</i>	
<i>Za posljedice ozljeda prstiju invaliditet se određuje bez primjene načela iz točke 3. Općih odredbi Tablice invaliditeta.</i>	
XV. NOGE	
166. Gubitak obje natkoljenice	100 %
167. Eksartikulacija noge u kuku	70 %
168. Gubitak natkoljenice u gornjoj trećini, batrljak nepodesan za protezu	60 %
169. Gubitak natkoljenice ispod gornje trećine	50 %
170. Gubitak obje potkoljenice, batrljak podesan za protezu	80 %

171. Gubitak potkoljenice, batrljak ispod 6 cm	45 %
172. Gubitak potkoljenice, batrljak preko 6 cm	40 %
173. Gubitak oba stopala	80 %
174. Gubitak jednog stopala	35 %
175. Gubitak stopala po Chopartovoj liniji	35 %
176. Gubitak stopala u Lisfrancovoj liniji	30 %
177. Transmetatarzalna amputacija	25 %
178. Gubitak prve ili pete metatarzalne kosti	5 %
179. Gubitak druge, treće ili četvrte metatarzalne kosti, za svaku	3 %
180. Gubitak svih prstiju stopala na jednoj nozi	20 %
181. Gubitak palca na nozi:	
a) gubitak distalnog članka palca	5 %
b) gubitak cijelog palca	10 %
182. Gubitak čitavog II - V prsta na nozi, za svaki prst	2,5 %
183. Djelomični gubitak II - V prsta na nozi, za svaki prst	1 %
<i>POSEBNE ODREDBE</i>	
<i>Invaliditet zbog ukočenosti interfalangealnih zglobova II - V prsta u ispruženom položaju ili umanjene pokretljivosti ovih zglobova se ne određuje.</i>	
184. Potpuna ukočenost kuka nakon rendgenološki dokazanog 10 % prijeloma:	
a) u funkcionalno nepovoljnom položaju	40 %
b) u funkcionalno povoljnom položaju	30 %
185. Rendgenološki dokazani prijelomi u području kuka zarasli s pomakom ili intraartikulami prijelomi uz urednu funkciju kuka	3 %
186. Potpuna ukočenost oba kuka nakon rendgenološki dokazanog prijeloma	70 %
187. Nereponirano zastarjelo traumatsko iščašenje kuka	40 %
188. Pseudoartroza vrata bedrene kosti sa skraćanjem	40 %
189. Deformirajuća posttraumatska artroza kuka poslije prijeloma uz smanjenu pokretljivost kuka s RTG verifikacijom - komparirano sa zdravim:	
a) umanjene do 1/3 pokreta zgloba	do 10 %
b) umanjene do 2/3 pokreta zgloba	do 20 %
c) umanjene preko 2/3 pokreta zgloba	35 %
<i>POSEBNE ODREDBE</i>	
<i>Po točkama 184. do 189. invaliditet se ocjenjuje 6 mjeseci nakon završenog cjelokupnog liječenja i rehabilitacije.</i>	
190. Endoproteza kuka	30 %
191. Umanjena pokretljivost kuka, nakon rendgenološki dokazanog prijeloma, komparirana sa zdravim:	
a) umanjene do 1/3 pokreta zgloba	do 4 %
b) umanjene do 2/3 pokreta zgloba	do 8 %
c) umanjene preko 2/3 pokreta zgloba	15 %

192. Pseudoartroza bedrene kosti	40 %
193. Nepravilno zarastao prijelom bedrene kosti uz angulaciju za:	
a) 10 do 20 stupnjeva	do 10 %
b) preko 20 stupnjeva	15 %
<i>POSEBNE ODREDBE</i>	
<i>Po točkama 191., 192. i 193. invaliditet se ocjenjuje 6 mjeseci nakon završenog cjelokupnog liječenja i rehabilitacije.</i>	
194. Kronični osteomielitis kostiju nogu s fistulom	10 %
195. Veliki i duboki ožiljci u mišićima nadkoljenice ili podkoljenice, kao i traumatske hemije mišića nadkoljenice i podkoljenice, uz klinički dokazan poremećaj cirkulacije, a uz urednu funkciju zgloba	do 5 %
196. Cirkulatome promjene nakon oštećenja velikih krvnih žila nogu:	
a) podkoljenice	do 5 %
b) nadkoljenice	do 15 %
197. Skraćenje noge zbog prijeloma:	
a) 2 - 4 cm	do 10 %
b) 4,1 - 6 cm	do 15 %
c) preko 6 cm	do 20 %
198. Potpuna ukočenost koljena, nakon rendgenološki dokazanog prijeloma:	
a) u funkcionalno povoljnom položaju (do 10 stupnjeva fleksije)	25 %
b) u funkcionalno nepovoljnom položaju	35 %
199. Deformirajuća artroza koljena poslije ozljede zglobnih tijela uz umanjenu pokretljivost, s rendgenološkom verifikacijom - komparirano sa zdravim:	
a) umanjnje do 1/3 pokreta zgloba	do 4 %
b) umanjnje do 2/3 pokreta zgloba	do 10 %
c) umanjnje preko 2/3 pokreta zgloba	20 %
200. Umanjena pokretljivost zgloba koljena nakon rendgenološki utvrđenog prijeloma - komparirana sa zdravim:	
a) umanjnje do 1/3 pokreta zgloba	do 4 %
b) umanjnje do 2/3 pokreta zgloba	do 8 %
c) umanjnje preko 2/3 pokreta zgloba	12 %
201. Rendgenološki verificirani prijelomi u području koljena zarasli pomakom ili intraartikulami prijelomi uz urednu funkciju koljena	do 5 %
202. Nestabilnost koljena nakon ozljede ligamentnih struktura - komparirano sa zdravim:	
a) nestabilnost do 5 mm	do 4 %
b) nestabilnost od 5,1 - 10 mm	do 8 %
c) nestabilnost više od 10,1 mm	do 12 %
d) potrebno stalno nošenje ortopedskog aparata	25 %
<i>POSEBNE ODREDBE</i>	
<i>Po točkama 198. do 202. invaliditet se ocjenjuje 6 mjeseci nakon završenog cjelokupnog liječenja i rehabilitacije.</i>	
203. Endoproteza koljena i kuka	
a) parcijalna	15 %

a) totalna	30 %
204. Operativno odstranjenje meniskusa	3 %
205. Slobodno zglobno tijelo nastalo iza ozljede koljena rendgenološki dokazano	3 %
206. Funkcionalne smetnje poslije odstranjenja patele:	
a) parcijalno odstranjena patela	5 %
b) totalno odstranjena patela	15 %
207. Pseudoartroza patele rendgenološki dokazana	5 %
208. Pseudoartroza tibije rendgenološki dokazana:	
a) bez koštanog defekta	15 %
b) s koštanim defektom	30 %
209. Nepravilno zarastao prijelom podkoljenice rendgenološki dokazan s valgus, varus ili recurvatum deformacijom komparirano sa zdravom:	
a) od 5 - 15 stupnjeva	do 10 %
b) preko 15 stupnjeva	do 15 %
210. Potpuna ukočenost nožnog zgloba:	
a) u funkcionalno nepovoljnom položaju	25 %
b) u funkcionalno povoljnom položaju (5 - 10 stupnjeva plantame fleksije)	do 20 %
211. Rendgenološki dokazani prijelomi u području nožnog zgloba zarasli s pomakom ili intraartikulami prijelomi uz urednu funkciju zgloba	do 5 %
212. Umanjena pokretljivost nožnog zgloba nakon rendgenološki dokazanih ozljeda koštano ligamentarnih struktura – komparirana sa zdravim:	
a) umanjeње do 1/3 pokreta zgloba	do 4 %
b) umanjeње do 2/3 pokreta zgloba	do 8 %
c) umanjeње preko 2/3 pokreta zgloba	10 %
213. Endoproteza nožnog zgloba	25 %
POSEBNE ODREDBE	
<i>Invaliditet se ne određuje za oštećenje meniskusa.</i>	
<i>Kod ozljeda ligamentarnih struktura nožnog zgloba (distorzije) I i II stupnja, ne određuje se invaliditet.</i>	
<i>Po točkama 208. do 212. invaliditet se ocjenjuje 6 mjeseci nakon završenog cjelokupnog liječenja i rehabilitacije.</i>	
214. Traumatsko proširenje maleolame vilice stopala – komparirano sa zdravim	5 %
215. Deformacija stopala: pes excavatus, pes planovalgus, pes varus, pes equinus:	
a) u lakom stupnju	do 5 %
b) u jakom stupnju	do 15 %
216. Deformacija kalkaneusa poslije kompresivnog prijeloma	do 15 %
217. Deformacija talusa poslije prijeloma, rendgenološki verificiranog	do 15 %
218. Izolirani prijelomi kostiju tarsusa:	
a) bez veće deformacije	do 5 %
b) s većom deformacijom	do 10 %
219. Deformacija metatarzusa nakon prijeloma metatarzalnih kostiju (za svaku metatarzalnu kost	do 5 %

2 %)	
<i>POSEBNE ODREDBE</i>	
<i>Po točkama 214. do 219. invaliditet se ocjenjuje 6 mjeseci nakon završenog cjelokupnog liječenja i rehabilitacije.</i>	
220. Potpuna ukočenost distalnog zgloba palca na nozi	2 %
221. Potpuna ukočenost proksimalnog zgloba palca na nozi ili oba zgloba	4 %
222. Potpuna ukočenost proksimalnog zgloba II - V prsta, za svaki prst	0,5 %
223. Deformacija ili ukočenost II - V prsta na nozi u savijenom položaju (digitus tleksus), za svaki prst	1 %
224. Veliki ožiljci na peti ili tabanu poslije ozljede mekih dijelova:	
a) površina do 1/2 tabana	do 5 %
b) površina preko 1/2 tabana	do 15 %
225. Paraliza ishijadčnog živca	40 %
226. Paraliza femoralnog živca	30 %
227. Paraliza tibijalnog živca	25 %
228. Paraliza peronealnog živca	25 %
229. Paraliza glutealnog živca	10 %
<i>POSEBNE ODREDBE</i>	
<i>Za pareze živaca na nozi određuje se maksimalno do 2/3 postotka određenog za paralizu tog živca.</i>	
<i>Za slučajeve od točke 225. do 229. određuje se invaliditet nakon završenog liječenja i rehabilitacije, ali ne ranije od dvije godine poslije ozljede, s verifikacijom ozljede živca EMG nalazom, učinjenim nakon završenog liječenja.</i>	
PRAVILO DEVETKE:	
Vrat i glava	9 %
Jedna ruka	9 %
Prednja strana trupa	2 x 9 %
Zadnja strana trupa	2 x 9 %
Jedna noga	2 x 9 %
Perineum i genitalije	1 %

7. OSIGURANJE IMOVINE

Osigurava se imovina koja je u vlasništvu Naruđitelja, dana na upravljanje ili predana u posjed uz pridržavanje prava vlasništva ili koju je uzeo ili dao u zakup, izvanknjižno vlasništvo, izvanknjižno suvlasništvo, te imovina za koju Naruđitelj mođe biti odgovoran, te ima interes da se ne dogodi osigurani sluđaj, jer bi inače pretrpio materijalni gubitak.

Kod osiguranja građevinskih objekata i drugih nepokretnih stvari smatraju se osiguranima: svi dijelovi građevinskog objekta, temelji i podrumski zidovi, sve ugrađene instalacije, sva ugrađena oprema (dizala, sustavi grijanja i hlađenja, centralno grijanje sa cisternom za gorivo, bojleri, uređaji za klimatizaciju, hidrofori i drugo), ako nisu posebno iskazani u poslovnim knjigama. Vrijednost mehaničke i ostale opreme ugrađene u objekte sadržana je u vrijednosti objekata, ako ista nije posebno zavedena u poslovnim knjigama Naruđitelja.

Osiguravaju se objekti navedeni u poslovnim knjigama kao i drugim evidencijama Naruđitelja.

Kod osiguranja pokretnih stvari (oprema osim motornih vozila i zalihe) smatra se, ako u polici stvari nisu navedeni pojedinačno nego kao skupina, da su osigurane sve stvari koje se nalaze na mjestu osiguranja, a pripadaju osiguranoj skupini, kako one koje su postojale u trenutku zakljuđenja ugovora o osiguranju, tako i one koje se naknadno unesu u tu skupinu, a navedene su u poslovnim knjigama Naruđitelja.

Kod osiguranja zaliha obuhvaćene su sve zalihe potrošnog materijala, rezervni dijelovi za tramvaje i autobuse, bicikle, sitan inventar i gorivo, smještene na mjestu osiguranja.

Mjesta osiguranja: osiguranje se odnosi na imovinu prema Troškovniku na navedenim lokacijama, kao i na svim novim lokacijama koje će se koristiti u poslovne svrhe tijekom razdoblja osiguranja.

Tijekom razdoblja osiguranja pokretna imovina, za koju se ovim natječajem nabavlja osiguranje, mođe se seliti sa jednog na drugo mjesto osiguranja. U sluđaju nastanka štetnog događaja na opremi i/ili zalihama, relevantni su podaci iz poslovnih knjiga i evidencija Naruđitelja. Imovina se osigurava kako u zatvorenim prostorima, tako i na otvorenom.

Tuđe je vlasništvo osigurano ako po svojoj vrsti pripada u osiguranu imovinu i Naruđitelju je predano na korištenje, čuvanje, skladištenje, pripremu za daljnji prijevoz ili daljnu prodaju.

Osigurane su i one stvari koje pripadaju zaposlenicima osiguranika ukoliko je uobičajeno da se one nalaze na mjestu osiguranja i/ili koje se tamo nalaze na zahtjev poslodavca.

Osiguranje se odnosi i na imovinu trećih osoba primljenu radi popravka, prerade, obrade, čuvanja, prodaje, u zalog, najam i poslugu, ukoliko se naknada iz bilo kojeg razloga ne mođe zatražiti na temelju nekog drugog ugovora o osiguranju. Prilikom određivanja vrijednosti osiguranja tuđih stvari odlučujuć su samo interesi vlasnika.

Klauzula o automatizmu pokrća materijalne imovine nabavljene tijekom osigurateljnog razdoblja

Novonabavljena imovina – objekti, oprema i zalihe, tijekom razdoblja osiguranja do vrijednosti 10 % vrijednosti pojedine skupine predmeta osiguranja, automatski je u pokrću bez plaćanja doplatne premije.

Novonabavljena imovina tijekom godine, odnosno tijekom razdoblja osiguranja, obuhvaćena je osiguranjem i smatra se osiguranom od trenutka nabave (što Naruđitelj dokazuje podacima iz poslovnih knjiga, računom ili drugim dokazom). Ukoliko vrijednost novonabavljene imovine prijeđe iznos od 10 % vrijednosti pojedine skupine predmeta osiguranja, osigurava se od trenutka nabave i za nju se obraćunava premija koristeći jedinične cijene iz ponude odabranog ponuditelja, po "pro rate temporis" - od dana prelaska rizika na Naruđitelja do isteka osigurateljne godine.

Osigurani troškovi

Osiguranik (Naruđitelj) ima pravo na pokrće troškova poduzetih mjera u cilju sprećavanja ili smanjenja štete, pa čak i u sluđajevima kada isti ne uspiju. Naknada ovih troškova zajedno s troškovima osigurane imovine limitirana je osiguranom svotom, ali ovaj limit se neće primjenjivati ukoliko mjere budu poduzete na zahtjev osigurateljla.

Uz troškove nastale poduzimanjem mjera s ciljem sprečavanja ili smanjenja štete, osigurani su i sljedeći dodatni troškovi nastali u vezi s osiguranim slučajem:

- troškovi gašenja požara, npr. troškovi vatrogasnih postrojbi uključujući i vlastite vatrogasne postrojbe ukoliko trošak postoji (tj. osim ako vatrogasna postrojba pruža uslugu besplatno ili se financira na drugi način)
- troškovi premještanja, skladištenja i transporta, ograđivanja i čuvanja, uključeni su i troškovi demontaže i ponovne montaže strojeva
- troškovi rušenja i uklanjanja ostataka, npr. troškovi radnji na osiguranom mjestu ukoliko su povezani s osiguranom imovinom i troškovi za neophodna rušenja preostalih dijelova, oštećenih uslijed osiguranog slučaja, kao i troškovi raščišćavanja ostataka, uključujući i sortiranje otpada
- troškovi odlaganja otpada
- troškovi privremenog skladištenja maksimalno do 6 mjeseci trajanja
- troškovi hitnog popravka
- troškovi uzrokovani usklađenjem s zakonom i propisima kao i troškovi vještačenja
- troškovi provizije dizajniranja, projektiranja i tehničke inspekcije
- troškovi zaštitarske službe radi intervencije kao posljedice ostvarenja osiguranog rizika.

Osiguranjem su obuhvaćeni troškovi pronalaska mjesta nastanka osiguranog slučaja, bez obzira na njihov obujam i prirodu, kao i svi ostali troškovi koji nastaju zbog sanacije nastale štete (zemljani radovi, asfaltiranje, popločavanje i sl.) te troškovi dovođenja mjesta štete u prvobitno stanje (troškovi raščišćavanja i čišćenja). Ukoliko se ukaže potrebnim prilikom sanacije štete u obračun se prihvaća satnica ovlaštenog inozemnog servisera, kao i nabava zamjenskih dijelova iz inozemstva, uključujući sve potrebne troškove za njihovu nabavu na mjesto štete, kao i troškovi popravka zbog prekovremenog, nedjeljnog, prazničnog i noćnog rada.

Način određivanja vrijednosti osigurane imovine

Vrijednost osigurane imovine ovisno o predmetu osiguranja određuje se:

- za građevine – cijena izgradnje nove građevine prema cijenama na mjestu gdje se građevina nalazi (nova vrijednost), uključujući troškove projektiranja, konstruiranja i pripreme
- za strojeve, uređaje i instalacije, inventar i dr. – nabavna cijena novih stvari iste vrste i kvalitete
- za zalihe roba, materijala i sirovina – nabavna cijena, a ako je tržišna cijena niža od nabavne, onda je tržišna cijena uvećana za zavisne troškove
- novac i novčane vrijednosti – njihova nominalna vrijednost.

Visina osigurnine za građevine, strojeve, uređaje i instalacije, inventar i sl., utvrđuje se ovisno o sadašnjoj knjigovodstvenoj vrijednosti osigurane stvari prema dva kriterija:

1. Ako je sadašnja knjigovodstvena vrijednost osigurane stvari veća od 40 % knjigovodstvene nabavne vrijednosti:

1.1. U slučaju uništenja: prema vrijednosti osigurane stvari (nova vrijednost) u vrijeme nastanka osiguranog slučaja, umanjenoj za vrijednost ostatka (ukoliko postoji).

1.2. U slučaju oštećenja: u visini troškova popravka potrebnih da se osigurani predmet dovede u stanje u kojem je bio prije oštećenja. Naknada se ne umanjuje za iznos procijenjene istrošenosti.

2. Ako je sadašnja knjigovodstvena vrijednost osigurane stvari manja ili jednaka 40 % knjigovodstvene nabavne vrijednosti:

2.1. U slučaju uništenja: prema minimalnoj, upotrebnoj, stvarnoj vrijednosti osigurane stvari u vrijeme nastanka osiguranog slučaja (minimalno 40 % od nove vrijednosti), umanjenoj za vrijednost ostatka (ukoliko postoji).

2.2. U slučaju oštećenja: u visini troškova popravaka potrebnih da se osigurani predmet dovede u stanje u kojem je bio prije oštećenja. Naknada se ne umanjuje za iznos procijenjene istrošenosti.

U oba slučaja popravak predmeta osiguranja (kod djelomične štete) smatra se opravdanim ukoliko iznos troškova popravka, da se osigurani predmet dovede u stanje u kojem je bio prije nastupanja osiguranog slučaja, zajedno sa iznosom ostatka ne prelazi (stvarnu) vrijednost osigurane stvari.

Osiguranje od požara i nekih drugih rizika te dopunskih opasnosti

Osigurani rizici: požar, oluja, direktni udar groma, tuča (grad), eksplozija, udar vlastitog i/ili nepoznatog motornog vozila u osigurani građevinski objekt, pad i udar letjelice ili pad predmeta iz zraka, manifestacije i demonstracije te dopunske opasnosti: izlivanje vode iz vodovodnih i kanalizacijskih cijevi – uključuje i izljev vode iz ostalih cijevnih sustava.

Požarom se smatra vatra nastala izvan određenog vatrišta ili vatra koja je ovo mjesto napustila i sposobna je dalje širiti se svojom vlastitom snagom. U osiguranje je uključena i šteta nastala djelovanjem dima nastalog požarom.

Eksplozija (osim eksplozije nuklearne energije) je iznenadna manifestacija sile koja rezultira ekspanzijom plinova ili para.

Osiguranje od **udara groma** obuhvaća štete koje na osiguranim stvarima prouzroči grom djelovanjem snage ili topline, kao i štete od udarca predmeta srušenih gromom.

Pod **padom zračne letjelice** podrazumijeva se pad ili udar letjelice bilo koje vrste, njihovih dijelova ili njihovih tereta na osigurane predmete osiguranja.

Olujom se smatra vjetar brzine 62 km/h (8 stupnjeva po Beaufourtovoj skali) ili više na osiguranom području. Smatrat će se da je puhao vjetar ove brzine u kraju gdje se nalaze osigurane stvari ako je vjetar lomio grane i/ili stabla ili oštetio redovno održavane građevinske objekte.

Štete od oluje obuhvaćene su osiguranjem kada su prouzročena mehanička oštećenja osigurane stvari uslijed neposrednog djelovanja oluje ili izravnim udarom predmeta oborenih ili nošenih olujom. Franšiza se kod oluje **ne** primjenjuje.

Oštećenjem su obuhvaćene štete od uništenja, odnosno oštećenja osiguranih stvari koje prouzrokuje tuča svojim udarom. Obuhvaćene su i štete od prodiranja tuče i kiše kroz otvore nastale od padanja tuče, kao i štete nastale uslijed zakišnjanja.

Također, u osiguranje je uključena imovina na otvorenome ili imovina koja je pričvršćena na građevinski objekt (npr. reklamne ploče, antene, tende i dr.), kao i objekti poput šupa, spremnika te tende, šatori i dr.

Udarom motornog vozila obuhvaćene su štete na osiguranoj građevini ili opremi i dr. koje nastanu udarom vlastitog ili tuđeg motornog vozila, vlastitog pokretnog radnog stroja ili nepoznatog motornog vozila ili njihova tereta.

Svako oštećenje osigurane imovine uzrokovano direktno dimom koji iznenada i neprikladno prokulja iz peći, grijalica, opreme za kuhanje, pogona za sušenje ili drugih toplinskih sustava smještenih na osiguranoj lokaciji smatra se štetom uslijed dima.

Pod nadzvučnim tlakom u smislu ovih definicija smatraju se oštećenja nastala ukoliko zračna letjelica uzrokuje probijanje zvučnoga zida koje rezultira udarim valom koji direktno oštećuje osiguranu imovinu.

Unutarnjim nemirima, manifestacijom i demonstracijom smatra se organizirano ili spontano javno ispoljavanje raspoloženja grupe građana i to na način da narušavaju javni red i mir i nasilno nastupaju prema ostalim ljudima i/ili imovini (rušenje, razbijanje, paljenje, demoliranje i dr.). Uz navedeno, uključene su i neposredne štete zbog otimanja prilikom pljačkanja koje je u neposrednoj vezi sa manifestacijom ili demonstracijom. Zlonamjerno oštećenje je svako namjerno oštećenje ili uništenje osigurane imovine, učinjeno od strane bilo koje osobe.

Osiguravatelj je u obvezi nadoknaditi osiguraniku štetu za osiguranu imovinu koja se uništi ili ošteti zbog **izljeva vode iz vodovodnih cijevi i kanalizacijskih cijevi**, kao uređaja za grijanje toplom vodom i na parno grijanje, te drugih uređaja i aparata koji su priključeni na vodovodnu mrežu, te ostalih cijevnih sustava (uključujući i cijevi za odvodnju oborinskih voda bez obzira da li su iste ugrađene u unutarnju konstrukciju objekta ili se nalaze s vanjske strane objekta) i dr.

Izlijevanjem vode smatra se neočekivano izlijevanje vode iz vodovodnih i odvodnih (kanalizacijskih) cijevi, kao i iz uređaja za grijanje toplom vodom i crpki, parno grijanje, sustava odvodnje oborinskih voda, postrojenja na sunčevu energiju, kao i cijevima i dijelovima sprinklerskih uređaja, uređaja za raspršivanje vode i uređaja za gašenje i natapanje, cijevima grijaćih tijela i drugih uređaja ili cijevnih sustava koji su sastavni dio građevine koja se osigurava ili u kojoj se nalaze osigurane stvari, zbog oštećenja ili uništenja uslijed loma, puknuća, smrzavanja, začepjenja ili otkazivanja uređaja za upravljanje i sigurnost tih cijevi i aparata. Izlijevanjem vode smatra se i izbijanje vruće vode i pare iz uređaja za toplu vodu ili parno grijanje ili grijanje na vruću vodu. Tekućine koje prenose toplinu, kao što su slana voda, ulja, rashladna sredstva, smatraju se jednaka vodi.

Na svim lokacijama Naručitelja uključeno je pokriće troškova gubitka vode uslijed pucanja cijevi za dovod vode bez limita pokrića.

Osiguranjem su obuhvaćene štete na osiguranim stvarima, ako je do ostvarenja osiguranog rizika došlo i iz ostalih prostorija (neosiguranih) građevine u kojoj se nalaze osigurane stvari. Osiguranje uključuje štete nastale unutar i izvan zgrade.

Lom stroja

Lom stroja je oštećenje ili uništenje osigurane stvari zbog nezgode u pogonu, operativnih pogrešaka, nespretnosti, nehata ili zle namjere radnika ili neke druge osobe, pada ili udara stranog predmeta, udara električne energije na električnu opremu (povećanje jačine struje, povećanje napona, kratki spoj, pogreške u kontaktu, pogrešno mjerenje, uslijed greške regulacijske i sigurnosne opreme, oštećenja uslijed povećanja napona ili indukcije, posljedice indirektnog udara groma ili atmosferskog naboja i dr.).

Osiguranjem su obuhvaćeni troškovi pronalaska mjesta nastanka osiguranog slučaja bez obzira na njihov obujam i prirodu kao i svi ostali troškovi koji nastaju zbog sanacije štete (zemljani radovi, asfaltiranje, popločavanje i sl.), troškovi sanacije nastale štete (uz rastavljanje i sastavljanje), te troškovi dovođenja mjesta štete u prvobitno stanje (troškovi raščišćavanja i čišćenja), kao i nužni troškovi potrebni da se izvrši sigurna sanacija štete kao i zakonom propisani posljedični troškovi. Ukoliko se ukaže potrebnim, prilikom sanacije štete u obračun se prihvaća satnica ovlaštenog inozemnog servisera kao i nabava zamjenskih dijelova iz inozemstva uključujući sve potrebne troškove za njihovu nabavu na mjesto štete, kao i troškovi popravka zbog prekovremenog nedjeljnog, prazničnog i noćnog rada.

Osiguranje nadoknađuje i nužne troškove koji su nastali razumnim pokušajem osiguranika da, kad osigurani slučaj nastane, poduzme mjere zbog otklanjanja i smanjenja štetnih posljedica nastajanja osiguranog slučaja.

Kod rizika loma stroja otkupljuje se franšiza, a visina osigurnine u slučaju oštećenja osigurane stvari ne umanjuje se za iznos procijenjene istrošenosti, odnosno amortizacije.

Ne primjenjuju se odredbe koje obvezuju osiguratelja za isplatu štete samo do vrijednosti oštećenog, odnosno uništenog dijela osigurane stvari (svođenje djelomične štete na totalnu štetu dijela predmeta osiguranja), već se popravak predmeta osiguranja smatra opravdanim.

Ne primjenjuju se odredbe vezane na otklon štete nastale zbog starosti, korozije i sl., ukoliko je oprema prilikom preuzimanja u osiguranje ispravna te spremna za rad i/ili posjeduje sve zakonom određene ateste i slične dokumente kojima se dokazuje ispravnost odnosno spremnost za rad.

Provalna krađa i razbojstvo

Provalnom krađom smatra se ako njen izvršitelj:

- provali u prostorije u kojima se nalaze osigurane stvari razbijanjem ili odbijanjem vrata i prozora ili provaljivanjem stropa, zidova ili podova
- otvori mjesto osiguranja lažnim ključem ili kojim drugim sredstvom koje nije namijenjeno redovnom otvaranju
- provali u zaključano spremište u mjestu osiguranja u kojem se nalaze osigurane stvari ako je do spremišta došao na jedan od načina koji je okvalificiran kao provalna krađa

- neprimjetno se uvuče u mjesto osiguranja ili se u njemu sakrije i izvrši krađu u vrijeme kad je mjesto osiguranja bilo zaključano
- otvori mjesto osiguranja ili spremište pravim ključem ili njegovim duplikatom, ako je do ključa došao jednom od radnji spomenutih u točki 1., 2., 3., 4. ili 6. ove definicije ili razbojstvom ili prijevarem (bez obzira na lokaciju)
- uđe u mjesto osiguranja svladavanjem prepreka i ulascima na način koji nije predviđen za ulazak u zgradu odnosno mjesto osiguranja.

Razbojstvom se smatra oduzimanje osiguranih stvari upotrebom sile (ugrožavanje opasnošću po život i zdravlje) protiv osiguranika ili njegovih pripadnika ili ostalih osoba koje se nađu na mjestu razbojstva ili prijetnjom da će se neposredno napasti život ili tijelo ovih osoba.

Osiguranje se odnosi i na novac za vrijeme dok su isti pohranjeni u zaključanim spremištima i/ili manipulacije s njima na blagajnama, šalterima, interne manipulacije i uplatno-isplatnim i prodajnim mjestima. Pod zaključanim spremištima smatraju se i ormarići, ladice, blagajne, pancir blagajne, trezori i druga spremišta.

Osiguranjem su pokriveni i štete koje nastaju za vrijeme prijenosa, odnosno prijevoza bez krivice osoba, kojima je povjeren prijevoz odnosno prijenos zbog prijevara koja je učinjena ovim osobama u smislu pojma prijave iz Kaznenog zakona, zbog krađe osiguranih vrijednosti dostavljaču dok se nalazi pod izravnom tjelesnom zaštitom ovlaštenih osoba kao i gubitka vrijednosti.

Obveza osiguratelja za svaki pojedini slučaj prijenosa ili prijevoza novca ili drugih vrijednosti počinje u trenutku kada je dostavljač preuzeo novac ili druge vrijednosti i traje, na određenom putu prema nalogu osiguranika, sve dotle dok novac odnosno druge vrijednosti ne preda na određenom mjestu.

Prodajna mjesta karata i blagajni: Cara Hadrijana 1, Osijek; Gajev trg, Osijek i Trg Ante Starčevića (Pothodnik), Osijek.

8. OSIGURANJE INFRASTRUKTURE, BIKICALA I OPREME

Predmeti osiguranja su:

-13 nadstrešnica s fotonaponskim panelima (konstrukcija nadstrešnice je iz ljepljenog lameliranog drva, spojevi konstrukcije, vijci i stezni pribor od čelika; fotonaponski paneli sadrže 72 ćelije; sastoji se od razvodnog ormara, kablova, osigurača i prenaponske zaštite)

-infrastruktura za odlaganje osobnih bicikala tzv. antivandal konstrukcija (klamerice izrađene od metala, predviđene za vezivanje jednog bicikla s jedne strane)

-25 terminala / pilona

-178 parkirnih stalaka

-125 mehaničkih bicikala

-50 električnih bicikala

-oprema na stanicama (kamere i routeri za kamere)

Mehanički i električni bicikli raspoređeni su na 25 samoposlužnih stanica, a raspored bicikala i ostale opreme po lokacijama specificiran je u Troškovniku.

Predmeti osiguranja su osigurani dok se nalaze na navedenim lokacijama od rizika navedenih u Troškovniku.

Bicikli su na raspolaganju zainteresiranim građanima za korištenje usluge prijevoza u gradu, opremljeni informatičkim sustavom koji omogućava njihov najam putem mobilne aplikacije, omogućava punjenje električne baterije na stalku terminala te uključuje GPS praćenje, a lokacije su opremljene videonadzorom. Lokacije sa nadstrešnicama su opremljene sa dvije kamere, a lokacije bez nadstrešnica su opremljene sa jednom kamerom.

Registracijom korisnika otključava se brava na jednom od bicikala, a nakon završetka korištenja vraća se na jednu od stanica spuštanjem elektronske brave.

Cjelokupnim sustavom najma bicikala će upravljati GPP d.o.o., te voditi računa o opremi, te koristiti električno vozilo s prikolicom s kojim će, odmah nakon dojave putem GPS-a, prikupljati potencijalne nepropisno ostavljene bicikle.

OSIGURANI RIZICI:

Požar

Požarom se smatra vatra nastala izvan određenog vatrišta ili vatra koja je ovo mjesto napustila i sposobna je dalje širiti se svojom vlastitom snagom.

Udar groma

Osiguranje od udara groma obuhvaća štete koje na osiguranim stvarima prouzroči grom djelovanjem snage ili topline, kao i štete od udara predmeta srušenih gromom.

Eksplozija

Eksplozija (osim eksplozije nuklearne energije) je iznenadna manifestacija sile, koja rezultira ekspanzijom plinova ili para.

Pad i udar zračne letjelice

Pod padom zračne letjelice podrazumijeva se pad ili udar letjelice bilo koje vrste, njihovih dijelova ili njihovih tereta na osigurane predmete osiguranja.

Oluja i tuča

Olujom se smatra vjetar brzine 62 km/h (8 stupnjeva po Beaufourtovoj skali) ili više na osiguranom području. Smatrat će se da je puhao vjetar ove brzine u kraju gdje se nalaze osigurane stvari, ako je vjetar lomio grane i/ili stabla ili ošteti redovno održavane građevinske objekte.

Štete od oluje obuhvaćene su osiguranjem kada su prouzročena mehanička oštećenja osigurane stvari uslijed neposrednog djelovanja oluje ili izravnim udarom predmeta oborenih ili nošenih olujom. Oštećenjem su obuhvaćene štete od uništenja odnosno oštećenja osiguranih stvari koje prouzrokuje tuča svojim udarom.

U osiguranje je uključena imovina na otvorenom i imovina koja je pričvršćena na građevinski objekt (npr. reklamne ploče, antene, tende i dr.).

Poplava, bujica i visoka voda

Poplavom se smatra stihijsko neočekivano poplavljanje terena od stalnih voda (rijeka, jezera, mora i dr.) zbog toga što se voda izlila iz korita ili preplavila obrambeni nasip ili branu te izlivanje vode zbog izvanredne plime i valova na moru i jezerima neobične jačine, i od nadolaska vode iz umjetnih jezera. Poplavom se smatra i neočekivano poplavljanje terena zbog naglog stvaranja velike količine vodene mase koja je nastala kao posljedica proloma oblaka ili valova.

Bujicom se smatra stihijsko neočekivano poplavljanje terena vodenom masom koja se stvara na nizbrdnim terenima zbog jakih atmosferskih oborina i slijevanja ulicama i putovima. Osiguranjem su pokrivena štete od poplave/izlivanja stajaćih, tekućih i podzemnih voda bez obzira na eventualnu povijest/učestalost takvih događaja u ranijem razdoblju na mjestu štete, ili u područjima u kojima se predmet osiguranja/imovina osiguranika nalazi.

Visokim vodama smatraju se izuzete pojave neuobičajenog porasta vodostaja uzrokovano ekstremnim kišnim oborinama, topljenjem snijega ili olujom kao i podzemne vode kao posljedica visoke vode. U slučaju poplave i bujice uključene su štete od poplavljanja vode izlute iz kanalizacijske mreže. Osiguranjem su obuhvaćene štete od visokih voda na vodnim građevinama kao i štete na raznim kanalima, tunelima, cjevovodima od tlaka prouzročenog poplavom.

Pritisak snijega i leda, pad drveća

Pritisak snijega je djelovanje težine snježnih ili ledenih masa te obuhvaća direktne štete kao i štete

nastale propadanjem dijela građevine pod tim opterećenjem u vremenskom periodu do 24 h nakon prestanka vremenskih oborina.

Pad drveća podrazumijeva pad stabala ili njihovih dijelova na osiguranu imovinu, isključujući štete uzrokovane obaranjem ili kljaštrenjem od strane ili u ime osiguranika.

Udar motornog vozila, probijanje zvučnog zida

Udar motornog vozila je svako uništenje ili oštećenje osigurane imovine i opreme zbog dodira sa tračnim ili cestovnim vozilom ili njihovim dijelom ili teretom.

Osiguratelj je u obvezi nadoknaditi štetu gubitka ili oštećenja predmeta osiguranja zbog udara motornog vozila, radnog vozila ili radnog stroja (vlastitog, vlasnički povezanih tvrtki, u najmu, leasingu ili nepoznatog) i udara ili pada tereta sa motornog vozila ili radnog stroja. Pod radnim strojem podrazumijevaju se i uređaji za dizanje i prenošenje, utovar i istovar tereta (dizala, vitala, kranova, pokretnih platforma za podizanje, viljuškara i dr. uređaja za podizanje i prenošenje tereta).

Pod probijanjem zvučnog zida u smislu ovih definicija smatraju se oštećenja nastala ukoliko zračna letjelica uzrokuje probijanje zvučnog zida koje rezultira udarnim valom koji direktno oštećuje osiguranu imovinu.

Manifestacija, demonstracija, zlonamjerno oštećenje, štrajk i onemogućavanje rada radnika

Manifestacijom i demonstracijom smatra se organizirano ili spontano javno izražavanje raspoloženja grupe građana i to na način da narušavaju javni red i mir i nasilno nastupaju prema ostalim ljudima i/ili imovini (rušenje, razbijanje, paljenje, demoliranje i dr.). Uz navedeno uključene su i neposredne štete zbog otimanja prilikom pljačkanja koje je u neposrednoj vezi sa manifestacijom ili demonstracijom.

Zlonamjerna oštećenja su namjerna neposredna oštećenja ili uništenja osigurane imovine od strane bilo koje osobe.

Uključuju pokriće šteta nastala uslijed grafitiranja, šaranja i sl. naruženja imovine do 30.000,00 po štetnom događaju i agregatno.

Štrajk se odnosi na plansku obustavu rada razmjerno velikog broja zaposlenika s određenim ciljem.

Onemogućavanje rada radnika jest planirano isključenje radnika s rada kao odgovor na početi štrajk. Osiguratelj snosi naknadu štete za osiguranu imovinu koja se uništi ili ošteti zbog radnji radnika u štrajku ili radnika isključenih s rada vezano uz štrajk ili prilikom pružanja otpora zbog isključenja s rada.

Provalna krađa, vandalizam i razbojništvo te obična krađa

Ovom vrstom osiguranja pokrivena je šteta od odnošenja, uništenja ili oštećenja osiguranih stvari (strojeva, uređaja i instalacija, transportnih sredstava), materijala, dijela građevine i dr., kao i šteta prouzročena oštećenjem građevinskih dijelova prostorija, instalacija i opreme (oštećenje zidova, stropova, vrata, stakala, brava i dr.) u kojima se nalaze osigurane stvari prilikom izvršenja ili pokušaja izvršenja provalne krađe, razbojstva i vandalizma.

Osiguratelj je u obvezi nadoknaditi štetu osiguraniku na njegovoj imovini (kao i na imovini za koju je odgovoran) i u slučaju obične krađe (otuđenje imovine s ciljem da se protupravno prisvoji, uz izostanak elemenata i karakteristika provalne krađe).

Provalnom krađom smatra se ako njen izvršitelj:

- provali u prostorije u kojima se nalaze osigurane stvari razbijanjem ili obijanjem vrata i prozora ili provaljivanjem stropa, zidova ili podova
- otvori mjesto osiguranja lažnim ključem ili kojim drugim sredstvom koje nije namijenjeno redovnom otvaranju
- provali u zaključano spremište u mjestu osiguranja, u kojem se nalaze osigurane stvari, ako je do spremišta došao na jedan od načina koji je okvalificiran kao provalna krađa
- neprimjetno se uvuče u mjesto osiguranja ili se u njemu sakrije i izvrši krađu u vrijeme kad je mjesto osiguranja bilo zaključano
- otvori mjesto osiguranja ili spremište pravim ključem ili njegovim duplikatom, ako je do ključa došao jednom od radnji spomenutih u točki 1, 2, 3, 4 ili 6. ove definicije ili razbojstvom ili prijeverom (bez obzira na lokaciju)

- uđe u mjesto osiguranja svladavanjem prepreka i ulascima na način koji nije predviđen za ulazak u zgradu odnosno mjesto osiguranja
- za stvari na otvorenom - odnese osigurane stvari, uništi ili ošteti ili odnese osiguranu imovinu s mjesta osiguranja razbijanjem ili obijanjem ili skidanjem (podesnim ili kojim drugim alatom) ili otvori krivotvorenim ključem ili otvori ključem do kojeg je došao na jedan od način kvalificiranih kao provalna krađa.

Vandalizam je svako zlonamjerno oštećenje ili uništenje osigurane imovine učinjeno od strane bilo koje osobe, prilikom provale ili pokušaja izvršenja provale.

Razbojstvom se smatra oduzimanje osiguranih stvari upotrebom sile (ugrožavanje opasnošću po život i zdravlje) protiv osiguranika ili njegovih pripadnika ili ostalih osoba koje se nađu na mjestu razbojstva ili prijetnjom da će se neposredno napasti život ili tijelo ovih osoba. Smatra se da postoji upotreba sile i onda kada su upotrjebljena sredstava za onemogućavanje otpora.

Lom stroja

Osiguranje se odnosi na svu opremu osiguranika, strojeve, uređaje, instalacije zajedno sa punjenjem, postoljem ležištem i temeljem, kompletnu infrastrukturu, dalekovode, kableske vodove podzemne i nadzemne, kompletnu električnu napojnu mrežu sa pripadajućim uređajima.

Lom stroja je oštećenje ili uništenje osigurane stvari zbog nezgode u pogonu, operativnih pogrešaka, nespretnosti, nehata ili zle namjera radnika ili neke druge osobe, pada ili udara stranog predmeta, udara električne energije na električnu opremu (povećanje jačine struje, povećanje napona, kratki spoj, pogreške u kontaktu, pogrešno mjerenje, uslijed greške regulacijske i sigurnosne opreme, oštećenja uslijed povećanja napona ili indukcije kao posljedice udara groma ili atmosferskog naboja i dr. Osiguranje se također odnosi na štete nastale uslijed grešaka u konstrukciji, proračunima, materijalu, dinamičkog vitlanja rotacijskih dijelova strojeva-turbina, generatora, pucanja uzrokovanog centrifugalnom silom, manjka vode u parnim kotlovima i opremi, prevelikog tlaka, nedovoljnog funkcioniranja hlađenja sistema za hlađenje odnosno grijanje, kao i sistema mjerenja, regulatora sigurnosti i kontrole, smrzavanja i direktnog utjecaja nanosa leda, implozije ili drugih efekata slabog pritiska i dr. Pod nezgodom u pogonu podrazumijevaju se događaji koji nastaju nepredviđeno i iznenada u svezi s uporabom osigurane stvari.

Osiguranjem su obuhvaćeni troškovi pronalaska mjesta nastanka osiguranog slučaja bez obzira na njihov obujam i prirodu kao i svi ostali troškovi koji nastaju zbog sanacije štete

(zemljani radovi, asfaltiranje, popločavanje i sl.), troškovi sanacije nastale štete (uz rastavljanje i sastavljanje) te troškovi dovođenja mjesta štete u prvobitno stanje (troškovi raščišćavanja i čišćenja). Ukoliko se ukaže potrebnim, prilikom sanacije štete u obračun se prihvaća satnica ovlaštenog inozemnog servisera kao i nabava zamjenskih dijelova iz inozemstva uključujući sve potrebne troškove za njihovu nabavu na mjesto štete, kao i troškovi popravka zbog prekovremenog nedjeljnog, prazničkog i noćnog rada. Osiguranje nadoknađuje i nužne troškove koji su nastali razumnim pokušajem osiguranika da, kad osigurani slučaj nastane, poduzme mjere zbog otklanjanja i smanjenja štetnih posljedica nastajanja osiguranog slučaja.

Visina osigurarine u slučaju oštećenja osigurane stvari ne umanjuje se za iznos procijenjene istrošenosti odnosno amortizacije.

Neimenovani rizici

Gubici osigurane imovine koja je oštećena uslijed direktnog, iznenadnog i nepredvidivog događaja, smatraju se neimenovani rizici. Osiguranjem od neimenovanih rizika nisu obuhvaćeni prethodno imenovani rizici.

Osigurateljno pokrće primijeniti će se na oštećenja imovine uzrokovana direktnim utjecajem osiguranog rizika na osiguranu imovinu na osiguranoj lokaciji kao i na oštećenja uzrokovana nepoznatim uzrokom ili nestankom osigurane imovine tijekom štetnog događaja.

Ovo osiguranje se ne odnosi na gubitke uzrokovane: pronevjerom, utajom, prijevarom, iznudom, gubitke utvrđene inventarnom kontrolom, razlikama u inventuri, gubitke robe koja se nalazi na otvorenom nastale uslijed vremena ili raznih vremenskih promjena ili odstupanja u okolini, gubitke nastale uslijed zapljene, eksproprijacije ili oštećenja imovine zbog naloga Vlade i drugih organa vlasti, gubitke i štete na stvarima koje su predmet obrade i tretmana bilo koje vrste.

Osiguranje se također ne odnosi na oštećenja na zgradama, dijelovima zgrada, na nogostupima ili cesti nastala uslijed raspadanja, skupljanja ili razvlačenja, na štete nastale kontaminacijom, infekcijama, pokvarenom robom, zbog životinja, biljaka, gljivica ili mikroorganizama bilo koje vrste, štete nastale klimatskim promjenama u temperaturi, sušom ili vlagom kao i na štete nastale uslijed starosti, trošnosti i uporabe ili uslijed korozije, oksidacije i erozije.

Gore navedeni isključeni rizici su ipak osigurani, ukoliko nastanu kao neizbježna posljedica osiguranog slučaja definiranog odredbama o osiguranju od neimenovanih rizika.

Vrijednost osigurane stvari i visina naknade iz osiguranja

Pojmovi:

Nova vrijednost predmeta osiguranja je njegova nova vrijednost prema cijenama izgradnje odnosno nabave u mjestu gdje se predmet nalazi.

Nabavna knjigovodstvena vrijednost je vrijednost nabave te knjiženja predmeta osiguranja u poslovne knjige osiguranika

Knjigovodstvena sadašnja vrijednost je nabavna knjigovodstvena vrijednost umanjena za knjigovodstvenu istrošenost (amortizaciju), te ona u pojedinim slučajevima može biti 0,00.

Stvarna vrijednost predmeta osiguranja je njegova nova vrijednost umanjena za iznos procijenjene istrošenosti. Sukladno ovoj specifikaciji podrazumijeva se da je minimalna, upotrebna, stvarna vrijednost svakog predmeta osiguranja minimalno 30 % nove vrijednosti, bez obzira na knjigovodstvenu sadašnju vrijednost. Kod određivanja stvarne vrijednosti osigurane stvari, osiguratelj prihvaća stope amortizacije za strojeve, uređaje, instalacije i inventar 10 % godišnje.

Sukladno ovoj specifikaciji vrijednost osiguranih stvari ovisno o predmetu osiguranja određuje se:

- za građevine - cijena izgradnje nove građevine prema cijenama na mjestu gdje se građevina nalazi (nova vrijednost), uključujući troškove projektiranja i pripreme

- za strojeve, uređaje, instalacije i inventar - nabavna cijena novih stvari iste vrste i kvalitete

- za zalihe roba, materijala i sirovina - nabavna cijena, a ako je tržišna cijena niža od nabavne, onda tržišna cijena povećana za zavisne troškove.

Visina osigurnine za građevine i elektronske aparate i uređaje neovisna je o stvarnoj sadašnjoj vrijednosti osigurane stvari i uvijek iznosi novu vrijednost osigurane stvari odnosno cijenu nabave osigurane stvari u mjestu gdje se predmet nalazi.

Visina osigurnine za strojeve, uređaje (osim elektronskih aparata i uređaja) i instalacije, inventar i sl., utvrđuje se ovisno o stvarnoj sadašnjoj vrijednosti osigurane stvari prema dva kriterija:

1. Stvarna sadašnja vrijednost osigurane stvari veća je od 30 % stvarne nabavne vrijednosti

1.1. U slučaju uništenja: Prema vrijednosti osigurane stvari (nova vrijednost) u vrijeme nastanka osiguranog slučaja, umanjenoj za vrijednost ostatka (ukoliko postoji)

1.2. U slučaju oštećenja: U visini troškova popravka potrebnih da se osigurani predmet dovede u stanje u kojem je bio prije oštećenja. Naknada se ne umanjuje za iznos procijenjene istrošenosti ili poboljšanja koja su nastali zbog popravka oštećenog osiguranog predmeta.

2. Stvarna sadašnja vrijednost osigurane stvari manja je ili jednaka 30 % stvarne nabavne vrijednosti

2.1. U slučaju uništenja: Prema minimalnoj, upotrebnoj, stvarnoj vrijednosti osigurane stvari u vrijeme nastanka osiguranog slučaja (minimalno 30 % od nove vrijednosti), umanjenoj za vrijednost ostatka (ukoliko postoji)

2.2. U slučaju oštećenja: U visini troškova popravka potrebnih da se osigurani predmet dovede u stanje u kojem je bio prije oštećenja. Naknada se ne umanjuje za iznos procijenjene istrošenosti ili poboljšanja koja su nastali zbog popravka oštećenog osiguranog predmeta.

U oba slučaja popravak predmeta osiguranja (slučaj oštećenja) smatra se opravdanim ukoliko iznos troškova popravka da se osigurani predmet dovede u stanje u kojem je bio prije oštećenja, zajedno sa iznosom ostatka ne prelazi stvarnu vrijednost osigurane stvari.

Prilikom obračuna štete načelo srazmjera kao posljedica podosiguranja neće se primjenjivati.

Osigurani troškovi

Osiguranik ima pravo na troškove poduzetih mjera u cilju sprečavanja ili smanjenja osiguranih gubitaka, pa čak i u slučajevima kada isti ne uspiju. Uz gore naveden troškove te troškove određene kod pojedinih imenovanih rizika, osigurani su i slijedeći troškovi:

1. Troškovi gašenja požara, npr. troškovi vatrogasnih postrojbi uključujući i vlastite vatrogasne postrojbe
2. Troškovi premještanja i zaštite, npr. troškovi koji nastaju radi zamjene osigurane imovine zbog neizbježnog premještanja, izmjene ili zaštite njenog sadržaja. Također su uključeni i troškovi hitnog ostakljivanja, a naročito troškovi demontaže i ponovne montaže strojeva i opreme, kao i troškovi radi probijanja, rušenja ili ponovne izgradnje dijelova zgrade
3. Troškovi rušenja i raščišćavanja ostataka, npr. troškovi radnji na osiguranom mjestu ukoliko su povezani sa osiguranom imovinom i troškovi za neophodna rušenja preostalih dijelova, oštećenih uslijed osiguranog slučaja, kao i troškovi raščišćavanja ostataka, uključujući i sortiranja otpada
4. Troškovi uklanjanja ostataka, npr. troškovi istrage, uklanjanja i odvoza osigurane imovine (ogorina, šteta i mulj dr.) oštećene uslijed nastanka osiguranog slučaja na mjesto dopuštenog istovara. Navedeni troškovi odnose se i na ostatke vezane na zemlju. Troškovi neophodnog popunjavanja novom zemljom smatraju se osiguranim prema ovim uvjetima. Ukoliko je prilikom nastanka osiguranog slučaja došlo do zagađenja zemlje i/ili ostataka pokriveni su i troškovi nadgledanja (službene osobe i dr.), osiguranja, i/ili tretiranja i prilagođavanja za odvoz na deponij
5. Troškovi odlaganja otpada - troškovi odlaganja uključujući i davanja koja se moraju platiti na ime odlaganja otpada
6. Troškovi prinudnog skladištenja - pokriveni su do svote osiguranja, maksimalno do 6 mjeseci trajanja
7. Dodatni troškovi temeljem zakonskih propisa - troškovi koji prate nastali osigurani slučaj uslijed zakonskih odredbi.

Limit naknade i franšize

Osiguratelj snosi naknadu štete po osiguranom slučaju do iznosa osigurane svote po pojedinim stavkama odnosno rizicima. Ukupan iznos naknada (agregatni limit) predstavlja maksimalnu obvezu osiguratelja za ugovoreni period osiguranja. Plaćanje troškova vezanih na ostvareni osigurani slučaj ne uključuje se u agregatni limit po pojedinom osiguranom riziku.

Ukupan iznos naknade za plaćanje troškova može iznositi maksimalno 20 % od ukupne ugovorene svote osiguranja po pojedinom riziku.

Automatizam pokrića

Novonabavljena imovina tijekom razdoblja osiguranja do vrijednosti 10 % od ukupne svote osiguranja automatski je u pokriću bez plaćanja doplatne premije, neovisno o popisu mjesta osiguranja dostavljenim u troškovniku. Sva novonabavljena imovina iznad 10 % vrijednosti od ukupne svote osiguranja prijavit će se osiguratelju i obuhvatiti osiguranjem za period od trenutka nabave iste do isteka osiguranja, uz obračun premije po načelu pro rata temporis.

OPĆE ODREDBE ZA SVE VRSTE OSIGURANJA

Uz svoju ponudu ponuditelj je dužan priložiti za sve vrste osiguranja:

- sve Opće, Posebne i Dopunske uvjete vezane za sve vrste osiguranja, kao i Tablice za određivanje postotka trajnog invaliditeta od posljedica nesretnog slučaja (nezgode). Ukoliko su bilo koje odredbe priloženih uvjeta osiguravatelja povoljnije od onih navedenih u ovoj Dokumentaciji, primjenjuju se one povoljnije za Naručitelja.

Osigurateljno pokriće, odnosno obveza osiguratelja, počinje od dana ugovorenog kao dan početka osiguranja, neovisno o danu kada je izvršena uplata premije osiguranja.

Evidencija šteta kroz osigurateljnu godinu

Ponuditelj je obavezan minimalno kvartalno izvještavati Naručitelja o štetama, a izvješće mora minimalno sadržavati sljedeće podatke: broj police, vrsta osiguranja, rizik osiguranja, datum nastanka štete, datum prijave štete, datum likvidacije štete, iznos likvidirane štete, datum isplate štete, iznos isplaćene štete, iznos rezervirane štete, štetnik, oštećenik (naziv/ime i prezime, OIB), regres (Da/Ne).

Podaci o broju djelatnika, nabavnim vrijednostima, te podaci o istecima polica osiguranja evidentirani su zaključno s danom 30. 09. 2022. godine.

Odabrani Ponuditelj će izrađivati i dostavljati police osiguranja na adresu Naručitelja po zaprimljenom nalogu sukcesivno, i to najranije 30 dana prije isteka prethodnih polica osiguranja, a najkasnije 10 dana prije isteka prethodnih polica osiguranja.

Dolazak na procjenu štete

Procjenitelj je obavezan izvršiti procjenu štete odmah po pozivu, a najkasnije u roku od 24 sata od poziva, ne računajući subote, nedjelje i blag dane.

Odabrani gospodarski subjekti s kojima će Naručitelj zaključiti Okvirni sporazum se obvezuju, da će za novonabavljena vozila i imovinu, za izračun premije koristiti iste uvjete i popuste, koje su koristili prilikom izračuna premije za vozila koja su u Troškovniku.

Odabrani gospodarski subjekti se obvezuju da će izvršiti povrat neiskorištenog dijela plaćene premije u roku razdoblja osiguranja, u slučaju odjave vozila zbog uništenja, rashodovanja, stavljanja izvan prometa (mirovanje) ili krađe vozila, ako se do dana odjave nije ostvario osigurani slučaj.

Svi podaci u Troškovniku potrebni za izračun premije osiguranja, koji se po naravi stvari, vremenom mijenjaju (primjerice podaci o bonusu/malusu i slično), a koji se odnose na stanje zatečeno u vrijeme sastavljanja Troškovnika, služe isključivo za izračun cijene ponude, dok će se podaci, koji će služiti za izračun premije kod samog zaključivanja Okvirnog sporazuma o osiguranju, temeljiti na trenutnim podacima, sukladno potrebama, odnosno narudžbenicama Naručitelja.

Podaci o likvidiranim štetama, zaključno s danom 30. rujna 2022. godine

2019. GODINA		
POLICA OSIGURANJA	BROJ LIKVIDIRANIH ŠTETA	ISPLAĆENI IZNOS (kn)
Osiguranje vozila od automobilske odgovornosti	15	44.263,38
Osiguranje tramvaja od odgovornosti	0	0,00
Kasko osiguranje cestovnih vozila	5	45.812,77
Osiguranje odgovornosti iz djelatnosti	2	2.000,00
Osiguranje putnika od posljedica nesretnog slučaja (nezgode)	2	0,00
Kolektivno osiguranje djelatnika od posljedica nesretnog slučaja	3	20.000,00
Osiguranje imovine	1	396,07
UKUPNO	28	112.472,22

2020. GODINA		
POLICA OSIGURANJA	BROJ LIKVIDIRANIH ŠTETA	ISPLAĆENI IZNOS (kn)
Osiguranje vozila od automobilske odgovornosti	27	193.865,23
Osiguranje tramvaja od odgovornosti	0	0,00
Kasko osiguranje cestovnih vozila	6	65.290,37
Osiguranje odgovornosti iz djelatnosti	8	25.752,00
Osiguranje putnika od posljedica nesretnog slučaja (nezgode)	4	4.000,00
Kolektivno osiguranje djelatnika od posljedica nesretnog slučaja	8	0,00
Osiguranje imovine	0	0,00
UKUPNO	53	288.907,60

2021. GODINA		
POLICA OSIGURANJA	BROJ LIKVIDIRANIH ŠTETA	ISPLAĆENI IZNOS (kn)
Osiguranje vozila od automobilske odgovornosti	17	75.481,47
Osiguranje tramvaja od odgovornosti	0	0,00
Kasko osiguranje cestovnih vozila	17	240.331,70
Osiguranje odgovornosti iz djelatnosti	17	79.664,44
Osiguranje putnika od posljedica nesretnog slučaja (nezgode)	4	4.000,00
Kolektivno osiguranje djelatnika od posljedica nesretnog slučaja	3	21.600,00
Osiguranje imovine	1	0,00
UKUPNO	59	421.077,61

U gore navedene protekle tri godine, na dan 30. rujna 2022. godine, evidentirane su ukupno 2 štete u pričuvi, u ukupnom iznosu od cca 7.500,00 kn. Od dana postavljanja i korištenja infrastrukture, bicikala i opreme, nije evidentiran niti jedan štetni događaj. Podaci uključuju likvidirane štete isplaćene po svim policama ugovorenima od strane GPP-a.

Podaci se odnose na štete isplaćene na sljedeće račune:

- na račune trećih osoba po policama osiguranja od odgovornosti iz djelatnosti (prema trećim osobama i prema vlastitim djelatnicima), po policama osiguranja tramvaja od odgovornosti za upotrebu tračnih vozila, po policama osiguranja od odgovornosti za upotrebu motornih vozila (automobilska odgovornost) i po policama obveznog osiguranja putnika u javnom prometu od posljedica nesretnog slučaja
- na račune djelatnika GPP-a (po policama osiguranja od odgovornosti iz djelatnosti (prema trećim osobama i prema vlastitim djelatnicima) i po policama kolektivnog osiguranja djelatnika od posljedica nesretnog slučaja)
- na račun GPP-a (po policama kasko osiguranja cestovnih vozila i po policama osiguranja imovine).